

Inovované učebné osnovy

ŠkVP pre 1. a 5. ročník

Školský rok 2015/2016

Košice
30. september 2015

OBSAH

1.	Inovovaný učebný plán pre 1. až 9. ročník	2
Prvá časť – ISCED 1		
VO:	JAZYK A KOMUNIKÁCIA – 1. ročník	
2.	Slovenský jazyk a literatúra	3
3.	Individuálna logopedická intervencia	3
4.	Anglický jazyk	13
5.	Komunikačné zručnosti	19
VO:	PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ – 1. ročník	
6.	Prvouka	23
VO:	ČLOVEK A HODNOTY – 1. ročník	
7.	Etická výchova	23
8.	Náboženská výchova	23
VO:	MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI – 1. ročník	
9.	Matematika	31
VO:	UMENIE A KULTÚRA – 1. ročník	
10.	Výtvarná výchova	31
11.	Hudobná výchova	31
VO:	ZDRAVIE A POHYB – 1. ročník	
12.	Telesná výchova	31
Druhá časť – ISCED 2		
VO:	JAZYK A KOMUNIKÁCIA – 5. ročník	
13.	Slovenský jazyk a literatúra	35
14.	Anglický jazyk	35
VO:	ČLOVEK A PRÍRODA – 5. ročník	
15.	Biológia	45
16.	Dejepis	45
17.	Geografia	52
VO:	ČLOVEK A HODNOTY – 5. ročník	
18.	Etická výchova	60
19.	Náboženská výchova	60
VO:	MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI – 5. ročník	
20.	Matematika	67
21.	Informatika	67
VO:	ČLOVEK A SVET PRÁCE – 5. ročník	
22.	Technika	67
VO:	UMENIE A KULTÚRA – 5. ročník	
23.	Výtvarná výchova	67
24.	Hudobná výchova	67
VO:	ZDRAVIE A POHYB – 5. ročník	
25.	Telesná výchova	68
26.	Florbal	73

Učebný plán v školskom roku 2015/2016 - inovovaný ISCED 1: 1. a 5. roč., ISCED 1, ŠT NKS, ISCED 2

Š T Á T N Ý V Z D E L Á V A C Í P R O G R A M	Vzd. oblasť	Predmet/ trieda	1.a	1.b	2.a	2.b	3.a	3.b	4.a	4.b	1-4	5.a	6.a	7.a	8.a	9.a	5-9	
	Predpok. počty ž.		21	6	20	8	14	10	21	10	110	25	23	19	11	12	90	
	Jaz a kom.	SJL	9	8	6	6	6	6	6	6	53	5	4	4	5	5	23	
		ANJ					3	3	3 ^{x2}	3	15	3 ^{x2}	3 ^{x2}	3 ^{x2}	3	3	24	
		NEJ											1	1	1		3	
		RUJ												1	1		1	3
		Individ. log. int.		5		5		5		4	19							
		Prvouka	1	0,5							1,5							
	Pr. a spol.	Prírodoveda			1	1	1	1	1	1	6							
		Vlastiveda			1	1	1	1	1	1	6							
	Čl. a pr.	Fyzika											1	1	2	1	5	
		Chémia											0,5	1	1	2	4,5	
		Biológia										2	1	1	1	1	6	
	Čl. a sp.	Dejepis										1	1	1	1	2	6	
		Geografia										2	1	1	1	1	6	
		Občianska náuka											1	1	0,5	0,5	3	
	Čl. a hodnoty	Etická výchova	1	0,5	1	1	1	1	1	1	3							2
		Nábož. výchova									6	1	1	1	0,5	1		4
	MAT a praca.s inf.	Matematika	4	4	4	4	3	3	3	3	28	4	4	3,5	4	4	4	19,5
		Informatika										1 ^{x2}	0,5	0,5	0,5			4
		Informatická vých.			1 ^{x2}	1	1	1	1 ^{x2}	1	8							
	Čl. a svet práce	Pracovné vyuč.							1	1	2							
		Svet práce												0,5	0,5			1,5
		Technika										1		0,5	0,5			3,5
	Umenie a kultúra	Výtvarná vých.	2	1	1	1	1	1	1	1	9	1	1	1				3
		Hudobná vých.	1	1	1	1	1	1	1	1	8	1	1	1				3
		Výchova umením													0,5	0,5		1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	16	2	2	2	2	2	2	10	
Spolu povinná časť			20	22	18	23	20	25	21	25	180,5	24	23	24	24	24	135	
Š K O L S K Ý V Z D E L. P R O G R A M		SJL		0,5	2	2	2	1	2	1	10,5		1	1		1	3	
		ANJ/KMN	1		2 ^{x2}						5	1 ^{x2}					2	
		NEJ/RUJ											1 ^{x2}	1 ^{x2}	1	1	6	
		Prírodoveda					1		0,5		1,5							
		Vlastiveda							0,5		0,5							
		Fyzika												1		1	2	
		Chémia													0,5		0,5	
		Biológia												0,5	0,5		1	
		Dejepis										1	1		1		3	
		Občianska náuka													0,5	0,5	1	
		Geografia											0,5		1		1,5	
		ETV/NAV		0,5							0,5				0,5		0,5	
		Matematika					1	1	1	1	4		1	1,5		2	4,5	
		Informatika											0,5		0,5		1,5	
		Výchova umením													0,5	0,5	1	
		TSV/KMN	1								1							
		Florbal			1		1		1		3	1					1	
		Športové hry											1	1			2	
	Spolu ŠkVP			2	1	5	2	5	2	5	2	24	3	6	6	6	6	27
Spolu povinná časť a vol. hod.			22	23	23	25	25	27	26	27		27	29	30	30	30	146	

Počet pedagóg. zamestnancov: 17,54

Počet hodín spolu: 206,5

165

VZDELÁVACIA OBLASŤ: JAZYK A KOMUNIKÁCIA**SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA****1. ROČNÍK**

a) V bežnej triede /1.A/ je hodina SJL posilnená o **Regionálnu literatúru**. V rámci literárnej zložky tak žiaci spoznávajú regionálnu literatúru nasledujúcich autorov:

1. Gabriela Futová: Nototo a strašidelná škola Elvíry Múdrej
2. K.Pém: Rozprávky pre dobré deti
3. K.Groch: Tuláček a Klára
4. A. Verešpejová: Trio Kotkodák
5. M. Jankovčinová: Ľadulienka
6. G. Futová: Dokonalá Klára
7. G. Futová: Psia škola kocúra Červenochvosta
8. G. Futová: Rozruch v škole na Kavuličovej ulici

b) V špeciálnej triede pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou /1B/ je predmet SJL spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP - NKS, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

INDIVIDUÁLNA LOGOPEDICKÁ INTERVENCIA – ILI**Charakteristika vyučovacieho predmetu**

Vyučovací predmet individuálna logopedická intervencia (ďalej len ILI) v špeciálnych triedach pre žiakov s NKS je určený pre žiakov, ktorí majú narušenú komunikačnú schopnosť (NKS), alebo v rámci NKS aj špecifické vývinové poruchy učenia. Ak chceme definovať NKS, treba najskôr vymedziť samu komunikačnú schopnosť: ide o schopnosť človeka vedome a podľa patričných noriem používať jazyk ako systém znakov a symbolov v celej jeho komplexnosti a vo všetkých jeho formách a to za účelom realizovania určitého komunikačného zámeru. Komplexnosť znamená, že táto schopnosť zahŕňa všetky jazykové roviny (foneticko-fonologickú, lexikálno-sémantickú, morfológicko-syntaktickú, pragmatickú...); pokiaľ ide o formy, komunikačná schopnosť zahŕňa všetky spôsoby komunikovania (napríklad hovorený, grafický, neverbálny spôsob komunikácie). O NKS hovoríme vtedy, ak niektorá rovina jazykových prejavov (alebo niekoľko rovín súčasne) človeka interferuje s jeho komunikačným zámerom.

Učebný predmet individuálna logopedická intervencia na 1. stupni v špeciálnych triedach kladie dôraz na:

- rozvíjanie komunikačnej schopnosti v súvislosti s vývinom vnímania, pamäti, pozornosti, myslenia a sociálnym prostredím dieťaťa.
- širší záber terapeutických postupov a metód a orientáciu na celý komplex dorozumievacieho procesu, nie len jeho jednotlivých častí
- súlad mentálnych a komunikačných schopností dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek s obsahom logopedických cvičení.

Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky alebo vyučovací jazyk národnostných menšín.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách výchovy a vzdelávania

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s NKS je potrebné postupovať individuálne podľa výsledkov logopedickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci s rodičmi (resp. zákonnými zástupcami), školským logopédom a príslušným poradenským zariadením.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní (v zmysle § 16, ods.3 písmeno a) zákona č. 245/2008 Z.z.)

Povinné personálne zabezpečenie

Okrem povinného personálneho zabezpečenia platného podľa štátneho vzdelávacieho programu schváleného v júni 2008 je potrebné, aby v škole, v ktorej sú vzdelávaní žiaci s NKS, pôsobil školský logopéd alebo školský špeciálny pedagóg a asistent učiteľa.

Školský logopéd (t. j. logopéd s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou platnou v rezorte školstva)

Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie detí a žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a špecifickými vývinovými poruchami učenia. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom detí alebo žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení.

Predmet ILI vyučuje logopéd, t.j. absolvent vysokoškolského štúdia so záverečnou skúškou z logopédie v súlade splatnými príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Vyučovacia hodina ILI je delená, logopéd pracuje so žiakmi individuálne. S ostatnými žiakmi triedy v tom čase pracuje iný pedagóg podľa pokynov logopéda.

Asistent učiteľa

Pri vzdelávaní žiakov s NKS môže pôsobiť asistent učiteľa. Jeho pracovná náplň môže vychádzať z nasledujúcich činností: bezprostredná spolupráca s učiteľom v triede a s pedagogickými zamestnancami školy, uľahčovanie adaptácie žiaka na prostredie školy a pomáhanie prekonávania bariér, ktoré plynú z narušenia, spoluorganizovanie činnosti žiaka počas vyučovania v súlade s pokynmi učiteľa, vykonávanie pedagogického dozoru počas prestávok zameraného na žiakov s NKS, pomáhanie pri príprave učebných pomôcok, spolupráca pri voľnočasových aktivitách organizovaných školou, spolupráca s rodinou žiaka.

Ciele vyučovacieho predmetu

V rámci plnenia školskej dochádzky plní predmet individuálna logopedická intervencia diagnostickú a stimulačnú funkciu. Na základe výsledkov psychologickkej a logopedickej diagnostiky sú cielene stimulované nielen komunikačné schopnosti, ale dôraz je kladený na komplexný rozvoj všetkých schopností a osobností dieťaťa.

Logopéd na začiatku školského roku na základe výsledkov logopedickej diagnostiky, prípadne rediagnostiky a zvolených logopedických terapeutických metód a postupov vypracuje individuálny plán (postup) logopedickej terapie pre každé dieťa na určité obdobie (odporúča sa najviac na jeden školský rok). Obsah logopedických cvičení musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Prevládajúcou činnosťou na vyučovaní individuálnej logopedickej intervencie v jednotlivých ročníkoch sú námetové, didaktické a pohybové hry. Obsah vyučovania sa realizuje v prirodzených i navodených situáciách s komentovaním javov a činností. Učiteľ cielene motivuje žiakov ku komentovaniu. Cieľom logopedickej intervencie je odstrániť alebo aspoň zmierniť narušenie komunikačnej schopnosti a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nej vyplývajú. Cieľom predmetu je v maximálnej miere podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a ako prediktora pre úspešné zvládnutie čítania a písania.

Sekundárnym cieľom je prevencia vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti. V širšom meradle podporuje ILI sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu detí a mládeže s NKS do spoločnosti.

Čiastkové ciele a obsah predmetu ILI vychádzajú z logopedickej diagnostiky. U detí a mládeže s viacnásobným postihnutím a ťažkým stupňom NKS ide o rozvoj komunikačných schopností k najbližšej zóne ich vývinu, tak, aby boli schopní zrealizovať svoj komunikačný zámer podľa svojich potrieb zrozumiteľne pre komunikačného partnera.

Kľúčové kompetencie

Sociálne komunikačné kompetencie (vyjadruje sa výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátne primárnemu stupňu vzdelávania, dokáže sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné výrazy a argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľom a rodičmi, rozumie rôznym typom textov a používaným prejavom neverbálnej komunikácie, vie na ne adekvátne reagovať, na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie)

- Informačné a komunikačné technológie (vie používať vybrané IKT pri vyučovaní a učení sa, ovláda základy potrebných počítačových aplikácií, dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií, dokáže aktívne vyhľadávať informácie na internete, vie používať rôzne vyučovacie programy, získa základy algoritmického myslenia, uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom, vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT).

- Kompetencia učiť sa (má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových pochodov, pozná základy rôznych techník učenia sa, fázy učenia sa, vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení, získava nové poznatky indukčnou cestou, uvedomuje si význam vytrvalosti, iniciatívy pre svoj osobnostný rozvoj)

- Osobné, sociálne a občianske kompetencie (má základy pre smerovanie k pozitívnemu obrazu o sebe a sebadôvere, uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti, dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti, uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času, dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov, uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti).

- Kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia (používa základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách, je schopný na rôznych úrovniach používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie /vzorce, modely/, je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa, hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov indukčnou a empirickou cestou, používaním grafických prostriedkov, chápe fungovanie prírody, vníma človeka ako súčasť prírody, má úctu k živým aj neživým veciam, ochraňuje prírodu, zaujíma sa o nové veci.
- Kompetencie riešiť problémy (vníma a sleduje problémové situácie v škole a svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia zo získaných vedomostí a skúseností z danej oblasti, pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných problémoch, pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným chápaným spôsobom)
- Kompetencie sociálne a personálne (má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci, uvedomuje si význam pozitívnej sociálnej – emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom)
- Kompetencie smerujúce k iniciatívnosti (na úrovni primeranej veku vie zvoliť postupy riešenia úlohy, vie si stanoviť ciele a zhodnotiť, či ich dokáže splniť)

Predmetové kompetencie:

- žiak dokáže: používať jazyk a reč v komunikačných situáciách: modelové hry, kladenie otázok, vykonávanie inštrukcií, komentovanie činností a pod.
- osvoji si také formy komunikácie, ktoré je schopný zvládnuť a používať (grafické systémy, kombinované systémy, posunkový jazyk, gestá, prstová abeceda, použitie elektron. pomôcok a pod.)
- správne vyslovovať jednotlivé hlásky, narábať s hláskami a slabikami v slove (hlásková analýza a syntéza; fonematické uvedomovanie)
- kategorizovať pojmy, zoskupovať pod hlavné pojmy
- dokončovať a opravovať nesprávne vety; tvoriť vety a jednoduché súvetia
- rozvíjať a zvyšovať úroveň svojich rozprávačských schopností (naratív); spontánne prerozprávať príbeh, udalosť; zvyšovať úroveň porozumenia reči
- budovať matematické predstavy (stálosť množstva, matematické operácie, budovanie okruhu číselných a matematických pojmov)
- aktívne používať komunikačné stratégie a stratégie ľahšieho porozumenia
- orientovať sa v čase a priestore (pravo-ľavá orientácia, mikro- a makro priestor)
- vyšívajť osvojenú aktívnu aj pasívnu slovnú zásobu
- aktívne uplatňovať základné zásady hlasovej hygieny pre správnu funkciu hlasového orgánu
- v rozhovore aktívne využívať základné zásady konverzácie
- budovať štruktúrovaný systém klasifikácie pojmov v pamäti
- rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá a aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby
- rozvíjať schopnosti rozumieť reči a podporovať schopnosť reprodukovať udalosť, príbeh alebo

prečítaný text štruktúrovane, kohézne, zmysluplne a plynule

- osvojiť si techniku čítania a čítať s porozumením obsahu prečítaného textu pomocou stratégií práce s textom; fixovať grafémy, slabiky a slová, pravopis
- naučiť sa stratégie osvojovania si pravopisných pravidiel, aplikovať ich v písaní, pracovať s pravidlami slovenského pravopisu primerane vývinovej úrovni
- adekvátne používať rečové a jazykové prostriedky vzhľadom na komunikačného partnera, situáciu a cieľ komunikácie.

Obsah vzdelávania

Témy a tematické celky, obsahový a výkonový štandard, využitie prierezových tém a medzi predmetových vzťahov sú uvedené v učebných osnovách predmetu.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti nepochybne úzko súvisí s vývinom vnímania, pamäti, pozornosti, myslenia a sociálnym prostredím dieťaťa. Preto terapeutické postupy a metódy musia mať širší záber a ILI sa má orientovať na celý komplex dorozumievacieho procesu.

Obsah logopedických cvičení musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Oblasti stimulácie sú uvedené v nasledujúcej časti aj s cieľmi pre jednotlivé oblasti. V procese terapie vychádza logopéd z dostupných terapeutických materiálov a najmä z pracovných listov, ktoré si aktuálne vytvára.

Obsah pracovných listov bude vychádzať z **básničiek, riakaniek, vyčítaniek a rozprávok**, ktoré sú výborným prostriedkom na všestranný rozvoj komunikačných schopností dieťaťa, jeho tvorivosti, aktivity, vnímavosti, fantázie. Napríklad, ak si čítajú príbeh Červená čiapočka – budú si rozvíjať slovnú zásobu o iné druhy zvierat žijúcich v lese, budú odvodzovať prídavné mená, prípadne ich stupňovať a to všetko na slovách z textu.

1. krok: **Vstupná logopedická a špeciálnopedagogická diagnostika nových žiakov, prípadne rediagnostika na začiatku každého školského roka.**

Odporúčané metodiky:

- Skríning čítania, dotazník pre učiteľov
- Heidelbergský test rečového vývinu (HSET) (Grimmová H., Scholer H., Mikulajová M.; Psychodiagnostika, 1997)
- Skúška jazykového citu (SJC) (Žlab)
- Test fonologického rozlišovania (Škodová)
- Vyšetrenie fonematického uvedomovania (Antušeková A.; SPN, 1995)
- Test fonologického uvedomovania (Brežná A.; nepubl.)
- Vyšetrenie artikulácie, fonologických procesov sluchovej analýzy a syntézy (SAS), fonematického sluchu (Wepman – Matejček)
- Skúška sluchovej analýzy a syntézy (SAS- M)
- Vyšetrenie výslovnosti hlások (Antušeková A.; SPN, 1995)
- Diagnostika čítania Ráno a Nakupovací pes (Mikulajová, Váryová)

- Súbor testov na hodnotenie pravopisných schopností pre školu a klinickú prax (Caravolas, Mikulajová, M.; Vencelová, L., SAL, 2008)
- Čítacie testy (Matějček, G skúška) Zkouška čtení (Matějček Z.; Psychodiagnostika, 1992)
- NEPS – Mikulajová M.; Vývinová dysfázia, 1993
- Diagnostika a terapia podľa Laheyovej modelu rečového vývinu
- Deficity čiastkových funkcií, diagnostika (Sindelar B.; Psychodiagnostika, 1998)
- Deficity čiastkových funkcií. (Sindelarová, B.: Psychodiagnostika, 2008)
- Test okamžitej akustickej verbálnej pamäti (Mottier)
- Test laterality (Matějček- Žlab)
- Test obkresľovania (Matějček – Strnadová)
- Obrázková slovníková skúška (Kondáš)
- Test vývinu zrakového vnímania (Frostigová)
- Iné

2. krok: **Stanovenie cieľov stimulácie podľa výsledkov diagnostiky.**

3. krok: **Odporúčaný obsah stimulácie reči a jazykových schopností podľa jednotlivých rovin, gramotnosti a iných schopností.**

Oblasť stimulácie	Ciele stimulácie	Obsah stimulácie	Metódy a formy práce
Oblasť rozvoja pragmatiky:	Rovíjať komunikačnú kompetenciu ako dorozumievací prostriedok. Rozvíjať schopnosti adekvátne používať rečové a jazykové prostriedky vzhľadom na komunikačného partnera, situáciu a cieľ komunikácie. U detí a žiakov s ťažkým a viacnásobným postihnutím dosiahnuť schopnosť dorozumievať sa pomocou posunkového jazyka alebo niektorej formy alternatívnej a augmentatívnej komunikácie (AAK).	Použitie jazyka v komunikačných situáciach: modelové hry, kladenie otázok, vykonávanie inštrukcií, komentovanie činností a pod. Vytváranie komunikačného aparátu, osvojovanie si takých foriem komunikácie, ktoré je žiak schopný zvládnuť a používať (grafické systémy, kombinované systémy, posunkový jazyk, gestá, prstová abeceda, použitie elektronických pomôcok a pod. Tréning komunikačných partnerov.	▪ Individuálna a skupinová práca so žiakmi; ▪ rozhovor so žiakom; ▪ didaktická hra; ▪ písomné a grafické pracovné listy; ▪ diagnostické testy; práca s IKT;

Oblasť stimulácie	Ciele stimulácie	Obsah stimulácie	Metódy a formy práce
Oblasť rozvoja foneticko-fonologickej roviny:	Rozvíjať fonematické uvedomovanie, schopnosť diferencovať dištingtívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností dieťaťa. Rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť, správne dýchanie.	Tréning fonologického uvedomovania podľa Eľkonina (SAS), nácvik fonematickej diferenciacie, nácvik artikulácie. Dychový tréning Hlasové cvičenia. Myofunkčná terapia. Orofaciálna stimulácia. Fonograforhythmika.	▪ Individuálna a skupinová práca so žiakmi; ▪ rozhovor so žiakom; ▪ didaktická hra; ▪ písomné a grafické pracovné listy;
Oblasť rozvoja lexikálno-sémantickej roviny:	Rozvíjať slovnú zásobu. Budovať štruktúrovaný systém klasifikácie pojmov v pamäti, rozvíjať schopnosť hľadať významovú podobnosť slov a kategorizovať ich. Rozvíjať schopnosť používať ustálené slovné spojenia- frázy.	Rozvíjanie slovnej zásoby, kategorizácia pojmov, oprava viet, dokončovanie viet, tvorba slovníkov náročných pojmov v jednotlivých predmetoch, kľúčové slová, sémantické mapy, a pod. Tvorba (rečových) denníkov.	▪ diagnostické testy; - práca s IKT;
Oblasť rozvoja gramatiky (morfológie a syntaxe):	Stimulovať porozumenie reči. Voliť si formy potrebné pre konkrétne dieťa. Rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá. Aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby.	Určovanie rodov podstatných mien, nácvik flexie podľa trendu vývinu reči, predložkových väzieb a analógie, maľované čítanie, tvorba viet, opakovanie viet, odvodzovanie slov, tvorba viet a súvetí, rozvoj porozumenia reči.	
Oblasť rozvoja naratív (rozprávačských schopností):	Rozvíjať schopnosti rozumieť reči a podporovať schopnosť reprodukovať udalosť, príbeh alebo prečítaný text štruktúrovane, kohézne, zmysluplne a plynule.	Rozvíjanie rozprávačských schopností podľa osnovy (obrázkovej, otázok), spontánne rozprávanie príbehu alebo udalosti, reprodukovanie prečítaného textu.	

Oblasť stimulácie	Ciele stimulácie	Obsah stimulácie	Metódy a formy práce
Oblasť rozvoja gramotnosti:	Čítanie Fixovať grafémy, slabiky a slová, pravopis. Osvojiť si techniku čítania a čítať s porozumením obsahu prečítaného textu pomocou stratégie práce s textom. Písanie a pravopis Naučiť žiakov stratégie osvojovania si pravopisných pravidiel, aplikovať ich v písaní, pracovať s pravidlami slovenského pravopisu primerane vývinovej úrovni. Rozvíjať integráciu hovorenej a písanej reči. Matematické schopnosti Rozvíjať predčíselné predstavy Rozvíjať číselné predstavy Rozpoznať súvislosti. Rozvíjať matematické schopnosti	Rozvíjanie gramotnosti Čítanie - technika čítania i porozumenie prečítaného podľa osnovy Prepojenie čítania a písania Osvojovanie si stratégií učenia Interpretovanie obsahu textu, kladenie otázok, vytváranie kauzálnych spojení, dopĺňovanie textu a pod. Písanie - písanie i ortografia, súvislý písomný prejav Zoskupovanie pod hlavné pojmy. Vytváranie analógií. Rozpoznanie použitého pravidla. Použitie pravidla. Vytvorenie stálosti množstva. Budovanie matematických predstáv. Budovanie okruhu číselných a matematických pojmov (viac, menej, rovnako....), vzťahov medzi nimi. Chápanie matematických operácií. Riešenie slovných úloh. Geometria Jednotky. Algoritmy.	▪ Individuálna a skupinová práca so žiakmi; ▪ rozhovor so žiakom; ▪ didaktická hra; ▪ písomné a grafické pracovné listy; ▪ diagnostické testy; ▪ práca s IKT;
Oblasť rozvoja funkčnej komunikácie:	Osvojovať si komunikačné stratégie Rozvíjať konverzačné schopnosti	Komunikačné stratégie zamerané na dieťa, stratégie ľahšieho porozumenia, výmen, nových pojmov, rečového vzoru a stratégia konverzácie Rozvíjanie konverzačných schopností.	

Oblasť stimulácie	Ciele stimulácie	Obsah stimulácie	Metódy a formy práce
Oblasť rozvíjania iných schopností:	Rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie. Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť). Rozvíjať priestorovú orientáciu (orientácia v makropriestore, orientácia v mikropriestore) a orientáciu v čase. Rozvíjať motorické schopnosti.	Rozvíjanie vnímania, poznávania, diferenciačných schopností Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť) Poznávacie procesy (zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie - kategorizácia) Rozvíjanie priestorovej a časovej orientácie. Nácvik pravo-l'avej orientácie (telesná schéma, rovinná a časová orientácia), Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti) Intermodalita (audiovizuálny vzťah) Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforhythmiky.	▪ Individuálna a skupinová práca so žiakmi; ▪ rozhovor so žiakom; ▪ didaktická hra; ▪ písomné a grafické pracovné listy; ▪ diagnostické testy; práca s IKT;

4. krok: **Spolupráca s rodičmi.**

5. krok: **Spolupráca s ostatnými pedagógmi v škole, príp. s inými zainteresovanými osobami.**

Pedagogické stratégie

Metódy vyučovania

Reedukácia NKS sa zameriava na:

- nácvik sluchovej percepcie, vnímania a reprodukcie rytmu,
- nácvik zrakovej percepcie, pamäte, analýzy a syntézy,
- nácvik orientácie v priestore, pravo-l'avej orientácie,
- nácvik techniky čítania a písania,
- nácvik matematických schopností,
- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj slovnej zásoby.

Formy vyučovania

- frontálne vyučovanie, skupinové vyučovanie, individuálne vyučovanie – kombinácia foriem
- vyučovanie v triede, v špecializovaných priestoroch školy (učebňa, kabinet logopédie, knižnica), vyučovanie v mimoškolských priestoroch (okolie školy,...)

Učebné zdroje

V procese terapie vychádza logopéd z dostupných terapeutických materiálov a najmä z pracovných listov, ktoré si aktuálne vytvára. Odporúčame, aby obsah pracovných listov vychádzal z učiva, ktoré deti práve preberajú v škole.

- Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využívajú: detské časopisy – Kuliferdo, Rozvíjanie reči hrou, Renatkine úlohy Hry s rečou,...detská literatúra
- výukové CD (Alík šlabikár, Obrázkové čítanie, Detský kútik, internet
- odborná literatúra, vedecké publikácie , metodické CD a DVD
- materiálne učebné pomôcky (didaktická technika, prehrávač, počítač, dataprojektor, interaktívna tabuľa, obrázkové karty, knihy, rôzne pomôcky na logopedické hry).

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s narušenými komunikačnými schopnosťami sa hodnotia predovšetkým vecné poznatky a praktické zručnosti, nie úroveň jazykového prejavu.

Metódy a prostriedky hodnotenia

Predmetom hodnotenia sú: dosiahnuté vedomosti, zručnosti a osvojené základné poznatky stanovené výkonovým štandardom. Predmet ILI je hodnotený slovne absolvoval/a.

Metódy a formy hodnotenia: používané na vyučovaní vychádzajú z výsledkov psychologickéj a logopedickej diagnostiky a individuálneho plánu logopedickej terapie.

Kritéria hodnotenia

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme postupovať podľa Metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon v súlade s prílohou č. 2 k Metodickému pokynu č. 22/2011 - Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v ZŠ.

Kritéria hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol alebo nie.

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Výučba cudzieho jazyka vychádzajúca z nutnosti „vzdelávania pre život“ prispeje k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským a štátnym jazykom.

Cudzí jazyk:

- poskytne živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v Európe a vo svete
- pomôže prekonať bariéry v dorozumívaní sa
- zvýši mobility v ich osobnom živote, štúdiu a pri uplatnení sa na trhu práce
- umožní poznávať rozdiely v spôsobe života ľudí z iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície.

Ciele predmetu:

- vzbudiť záujem o cudzí jazyk a kultúru
- rozvíjať všetky jazykové činnosti: počúvanie s porozumením, rozprávanie; postupne zaraďovať čítanie s porozumením a písanie
- umožniť dieťaťu dorozumievať sa v cudzom jazyku ako vo vlastnom
- prispievať k celkovému vývinu dieťaťa
- podporovať emocionálne, kreatívne, sociálne a kognitívne schopnosti
- umožniť lepšie spoznanie sveta
- podporovať sebavedomie dieťaťa
- sprostredkovať základné vedomosti v anglickom jazyku

Cieľom predmetu **anglický jazyk (ako prvý cudzí jazyk)** na prvom stupni základnej školy je dosiahnutie **referenčnej úrovne A1. 1+** podľa „Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky“ (SERR).

Cieľom je dosiahnutie referenčnej úrovne A1.1+ v zručnostiach hovorenie a písanie, v zručnostiach počúvanie a čítanie by mohli žiaci dosiahnuť vyššiu referenčnú úroveň.

Kľúčové kompetencie:

a) Všeobecné kompetencie - sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností a pomáhajú žiakom:

- osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- sústrediť sa na prijímanie informácií,
- používať získané vedomosti a spôsobilosti

b) Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí. Sú to:

1. Jazyková kompetencia

Žiak, ktorý dosiahne úroveň A 1.1+ :

- používa známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumie im,
- dokáže predstaviť seba a iných,
- dokáže porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- dokáže jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.

2. Sociolingvistická kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1 + dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu,
- pozdraviť sa a rozlúčiť sa, predstaviť sa a poďakovať sa, atď.

3. Pragmatická kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+ dokáže:

- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

Na referenčnej úrovni A1.1+ je komunikácia vo všetkých základných situáciách veľmi obmedzená a prebieha len s pomocou partnera.

c) Komunikačné zručnosti: Výučba v prvom ročníku smeruje k osvojeniu si týchto komunikačných zručností:

A1.1+ – Elementárna jazyková kompetencia – 1. Fáza: Oboznamovanie			
Počúvanie	Rozprávanie	Čítanie	Písanie
Žiak dokáže: -identifikovať známe slová, -identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov - porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine - porozumieť jednoduchým otázkam na známe témy	Žiak dokáže: - pozdraviť sa, predstaviť sa, opýtať sa ľudí, ako sa majú, - odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, napr. o seba, o svojej rodine, o kamarátoch, -porozumieť a riadiť sa krátkymi a jednoduchými pokynmi, -vyjadriť, čo má a čo nemá rád,	Žiak dokáže: -identifikovať hlásky na začiatku slova, -vyhľadávať známe slová -priradiť slovo k obrázkom	Žiak dokáže: - správne napísať písmená abecedy

d) Komunikačné spôsobilosti súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikácie: **nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou, vypočuť si a podať informáciu, vybrať z ponúkaných možností, vnímať a prejavovať svoje city**

e) Osvojenie a rozvíjanie jazykových kompetencií a komunikačných zručností bude už od najnižšej úrovne ovládania jazyka zamerané aj na získanie **interkultúrnych kompetencií**:

- zdvorilostné pravidlá a frázy pri predstavovaní sa / pri zoznámení
- vzťahy medzi rodičmi a deťmi, mužmi a ženami, staršími a mladšími
- typické aktivity voľného času a typické druhy športu
- rôzne formy želaní – do nového roka, k narodeninám

Medzipredmetové vzťahy

S tematickým zameraním a s ohľadom na požiadavky budúceho povolania a na sprostredkovanie vecných vedomostí budú súvisieť aj **medzipredmetové vzťahy** a prepojenie cudzieho jazyka najmä s týmito predmetmi: slovenský jazyk, etická výchova, matematika, prírodoveda.

Obsahový a výkonový štandard v 1. ročníku:

TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	Prierezové témy
RODINA A SPOLOČNOSŤ Osobné údaje	Ahoj (IL1.) <u>Oboznámenie žiakov s učebnicou angličtiny</u> Busy Bee I; Pieseň Hello; Slovné spojenie I am / I 'm + meno neurčitý člen a: <i>a frog, a mouse</i>	povedať názov učebnice; zaspievať pieseň <i>Hello</i> ; pozdraviť sa a predstaviť sa; použiť neurčitý člen a pomenovať niektoré zvieratká	VMR FG
	Dialóg: <i>What's your name?</i> <i>My name is...</i>	opýtať sa na meno inej osoby, povedať svoje meno	OSR
	Dialóg: <i>How are you?</i> <i>I'm fine, thank you.</i> <u>Časti dňa a pozdravy</u>	začať komunikáciu pri stretnutí pomenovať časti dňa a pozdraviť sa;	OSR
DOMOV A BÝVANIE Môj dom/byt	Hračky (L 2.) <u>Hračky a ich pomenovanie:</u> A drum; It is a drum.	pomenovať niektoré hračky a tvoriť jednoduché vety	OSR
	Pesnička <i>What's this?</i>	zaspievať pesničku; zistiť o aký predmet sa jedná	MDV
	Dialóg: <i>What's this? It is a ball.</i>	zistiť o aký predmet sa jedná	OŽZ
	Farby, opis predmetu: red plane, ...	pomenovať farby a farebné predmety	
	Sloveso „mať“ v 1. os. jedn. čísla I have a train.	povedať, aké má doma hračky	DOV
ČLOVEK A PRÍRODA Zvieratá	Zvieratá (L3) <u>Zvieratá v ZOO</u> Neurčitý člen an: an elephant	pomenovať zvieratká v ZOO; správne priradiť člen <i>a/an</i> k podst. m.	ENV
	Ďalšie farby; opis zvieratka farbou	opísať zvieratko podľa farby	ENV
	Číslice 1 -10 Pieseň o zvieratkách Množné číslo podst. mien – koncovka –s: two lions, five pandas,...	narátať do 10; zaspievať pieseň ; spočítať a vyjadriť správny počet zvieratiek	ENV
	Pieseň – <u>Desať malých Indiánov</u>	zaspievať tradičnú angl. pieseň	MUV

TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	Prierezové témy
MULTIKULTÚR- NA VÝCHOVA Rodinné sviatky	Vianoce (L4) <u>Vianočné postavičky,</u> <u>dekorácie</u>	pomenovať vianočné ozdoby;	RLK
	<u>Pieseň – I wish you</u> <u>a Merry Christmas</u>	popriať veselé Vianoce, zaspievať pieseň	MUV
	<u>Dialóg: Here you</u> <u>are. Thank you.</u>	slušne odovzdať a prijať dar či nejaký predmet	OSR
	<u>Rozprávkové bytosti:</u> <u>prince, princess</u>	pomenovať rozprávkové bytosti;	OSR
	<u>Dialóg: Who is this?</u> <u>This is a princess.</u>	opýtať sa na totožnosť nejakej osoby	
ČLOVEK A PRÍRODA Zvieratá	Farma (L5) <u>Názvy domácich</u> <u>zvierat:</u> <i>cow , a cow, It is</i> <i>a cow.</i>	pomenovať niektoré domáce zvieratká, tvoriť vety	ENV
	<u>Pieseň o zvieratkách</u>	zaspievať anglickú pieseň	ENV
	<u>Počet zvieratiek na</u> <u>farme a otázka:</u> <i>How many pigs can</i> <i>you see? Five.</i>	určiť počet zvieratiek a odpovedať na otázku	ENV
MULTIKULTÚR- NA VÝCHOVA Rodinné sviatky	Oslava <u>Názvy zvieratiek</u> <u>žijúcich v lese</u>	vymenovať niektoré zvieratká žijúce v našich lesoch;	ENV
	<u>Pesnička</u> <u>k narodeninám:</u> <i>Happy birthday to</i> <i>you</i>	zaspievať pieseň k narodeninám	OSR
	<u>Jedlá na oslave</u> <u>narodenín</u> <u>a stolovanie</u> <u>Dialóg: How old are</u> <u>you? I'm six.</u>	vymenovať niektoré jedlá a predmety na stolovanie; opýtať sa na vek inej osoby a povedať svoj vek	OŽZ FG
STRAVOVANIE Zdravé stravovanie Jedlá DOMOV A BÝVANIE Môj dom/ byt	<u>Ovocie a mliečne</u> <u>výrobky</u> <i>apples, pears,</i> <i>milk,cheese,....</i>	vymenovať ovocie a mliečne výrobky, opísať ich farbou;	OŽZ FG
	<u>Fráza – I like apples,</u> <u>milk, cheese,...</u>	vyjadriť, aké ovocie má rád	
	<u>Zelenina a ďalšie</u> <u>potraviny</u>	vymenovať zeleninu a ďalšie potraviny	
	Rodina <u>Členovia rodiny</u> <u>a pesnička o rodine</u>	vymenovať členov rodiny a zaspievať pieseň	OSR
	<u>Moja rodina</u> <u>Dialóg: Who is this?</u> <u>This is my sister,...</u>	ukázať na fotke a pomenovať členov svojej rodiny	OSR

TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	Prierezové témy
DOMOV A BÝVANIE Môj dom/ byt	<u>Domček a jeho časti</u> Domček pre zvieratko	ukázať na obrázku časti domu; nakresliť domček pre zvieratko	OSR
	<u>Predmety v dome</u> Hra na robota: <i>Go to the door.</i>	pomenovať bežné predmety v dome; vykonať zadaný pokyn	OSR
ĽUDSKÉ TELO, STAROSTLIVOSŤ O ZDRAVIE Ľudské telo	Telo <u>Časti tváre a tela</u> Hra – <i>Touch your eyes</i> <i>Happy Easter, bunny, eggs...</i>	vymenovať a ukázať na časti tváre a tela; nakresliť Veľkonočné ozdoby	MUV
	<u>Rýmovačka o pohybe: Hands up</u>	vykonať pohyb podľa pokynov v rýmovačke	OŽZ
	<u>Modálne sloveso can + činnosť:</u> <i>I can run. I can jump.</i>	vyjadriť slovom a predviesť danú činnosť	OŽZ
OBLIEKANIE A MÓDA Základné druhy oblečenia	<u>Oblečenie a farby</u> Moje oblečenie: <i>I have a shirt /a blue shirt...</i>	pomenovať niektoré druhy oblečenia; vymenovať aké oblečenie má v škole či doma	OŽZ FG
DOPRAVA A CESTOVANIE Dopravné prostriedky	Dopravné prostriedky <u>Dopravné prostriedky</u> Hra na „Semafor“, rýmovačka	vymenovať niektoré dopravné prostriedky; preukázať znalosti o prechode cez cestu	OŽZ
	<u>Prídavné mená:</u> <i>big / small</i> <i>a big train, a small car</i>	opísať dopravné prostriedky a ich veľkosť pomocou príd. mien	DOV
VZORY Dieťa a vzory	<u>Povolania, hra na remeslá:</u> <i>doctor, driver, teacher, singer,.....</i>	pomenovať povolanie a predviesť ho pohybom	OSR
	<u>Záverečné opakovanie:</u> Čo som sa naučil/a	prezentovať naučené vedomosti v praxi	TBZ

Legenda:

DOV - DOPRAVNÁ VÝCHOVA

ENV – ENVIRONMENT. VÝCHOVA

FG – FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

MUV- MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

TBZ - TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

VMR – VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

RLK – REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

OSR - OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

MDV - MEDIÁLNA VÝCHOVA

OŽZ - OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Začlenenie prierezových tém

Integrovanou súčasťou výučby anglického jazyka v 1. ročníku ZŠ budú **prierezové témy**, ktoré budú prehľbovať základné učivo a prispievať k osvojeniu si hodnôt a postojov žiakov k aktuálnym spoločenským problémom: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Multikultúrna výchova, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Ochrana života a zdravia, Environmentálna výchova, Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra, Dopravná výchova, Mediálna výchova**

Pedagogická stratégia:

Vo vyučovaní anglického jazyka budeme požívať tieto formy a metódy práce:

Formy práce:

- **Metodické:** výkladové (rozprávanie, objasňovanie), dialogické (rozhovor), samostatná práca žiakov (testy)
- **Sociálne:** frontálna, individuálna, skupinová práca, práca vo dvojici
- **Organizačné:** vyučovacia hodina, domáca práca, projekty

Metódy práce:

- Motivačný rozhovor
- Rolové úlohy
- Jazykové hry
- Prvky metódy CLIL (obsahovo a jazykovo integrované vyučovanie)

Hodnotenie predmetu:

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme postupovať podľa Metodického pokynu č.22/2011 z 1.mája 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon v súlade s prílohou č.2 k Metodickému pokynu č.22/2011 – Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v ZŠ.

Hodnotenie bude integrálnou súčasťou vyučovania a bude monitorovať napredovanie v učení a diagnostikovať problémy.

Spôsoby hodnotenia:

Hodnotenie učiteľom ústnou alebo písomnou formou s cieľom ohodnotiť a priebežne sledovať pokrok žiaka v učení:

- Hodnotiť sa bude známkou („Picasso diktát“, miniprojekt, test...) aj slovne.
- Žiaka budeme hodnotiť komplexne, na princípe individuálneho prístupu k jeho osobnosti.

Súhrnné hodnotenie sa bude uskutočňovať na konci 1.a 2. polroka, pričom sa bude prihliadať na systematickosť práce počas celého obdobia.

Hodnotenie spolužiakmi:

- Má motivačnú funkciu.
- Vedie žiakov k väčšej vzájomnej tolerancii a rešpektu.
- Učí ich všímať si pozitíva práce spolužiakov.

Sebahodnotenie:

- Učí žiakov uvedomovať si svoje schopnosti a vytýčiť si ciele.
- Rozvíja schopnosť monitorovať vlastné pokroky v učení.

Budeme používať rôzne metódy sebahodnotenia, predovšetkým prácu s jednoduchým portfóliom.

Učebné zdroje:

Používaná učebnica anglického jazyka: (Matoušková, M., Matoušek, V., Sutherland – Smith, J.) **Busy Bee 1.**

Didaktická technika: PC, interaktívna tabuľa, CD prehrávač, dataprojektor

Ďalšie zdroje: internet, výučbový softvér, CD, DVD, pracovné listy, flash cards

Charakteristika predmetu

Cieľom vyučovania predmetu komunikačné zručnosti je optimalizovať prijímanie, spracovanie, produkovanie a odovzdávanie informácií u žiaka so sluchovým postihnutím podľa jeho predpokladov a schopností.

Obsahom vyučovania predmetu je systematické formovanie a rozvíjanie komunikačných zručností žiakov. S prihliadnutím na špecifické ciele predmetu, na druh a stupeň sluchového postihnutia u žiakov, predmet komunikačné zručnosti neobsahuje obsahové a výkonové štandardy.

Rozvíjanie komunikačných zručností kladie požiadavku navodzovať a sústavne rozvíjať medzisobnostnú komunikáciu medzi žiakom so sluchovým postihnutím a učiteľom, medzi žiakmi navzájom v rôznych komunikačných formách (hovorený jazyk, posunkový jazyk, posunkovaná slovenčina) podľa predpokladov a schopností žiaka. Učiteľ podporuje u žiaka sebadôveru, vedie žiaka ku koncentrácii, kontrole impulzívneho správania a prosociálnemu správaniu.

Obsahové zameranie, prostriedky a metódy práce sú podmienené zásadou individuálneho prístupu a individuálneho programovania. Na vyučovaní predmetu sa používajú také metódy práce, ktoré vyžadujú vysokú psychicko-komunikatívnu aktivitu každého žiaka a interakčno-komunikatívne vzťahy medzi žiakmi.

Každá komunikačná situácia sa citlivo využíva na dialóg so žiakom ako základnej metódy práce, v hovorenom jazyku, posunkovom jazyku podľa možností a predpokladov žiaka. Podľa možností a predpokladov žiaka sa komunikácia so žiakom rozvíja všetkými dostupnými komunikačnými formami: v posunkovom jazyku, posunkovanou slovenčinou, prstovou abecedou, v hovorenom jazyku, písomnou formou, pomocnými artikulárnymi znakmi, neverbálnou komunikáciou, pantomímou, dramatizáciou a inými prostriedkami.

Komunikačné schopnosti sa rozvíjajú v spontánnych a navodených situáciách. V spontánnych a navodených situáciách sa opakujú gramatické javy osvojované v slovenskom jazyku literatúre a iných predmetoch, najmä javy významné z hľadiska komunikatívnej využiteľnosti. Komunikačné zručnosti žiakov so sluchovým postihnutím sa rozvíjajú

- a) v hrách a v rôznych činnostiach žiakov,
- b) témami zameranými na bežné životné situácie.

Obsah predmetu komunikačné zručnosti je rámcový a štruktúrovaný tak, aby sa systematicky rozvíjala receptívna, centrálna a expresívna zložka reči. V procese vyučovania predmetu komunikačné zručnosti si žiaci so sluchovým postihnutím upevňujú a rozširujú pasívnu a aktívnu slovnú zásobu, osvojujú nové pojmy v hovorenom alebo posunkovom jazyku, prípadne v oboch jazykových systémoch. Spoznávajú význam piktogramov používaných v doprave, v zariadeniach a inštitúciách občianskej vybavenosti. Učia sa porozumieť informáciám na plagátoch, mapách a náčrtkoch. Oboznamujú sa s kultúrou, jej rôznymi podobami, učia sa pochopiť a vyjadriť v primeraných komunikačných formách umelecké prejavy a zážitky.

V prípade, že sa nepočujúci žiak v rámci predmetu komunikačné zručnosti učí posunkový jazyk ako jazykový systém, učebné osnovy daného predmetu sa primerane týmto požiadavkám upravujú. Žiak si osvojuje slovnú zásobu posunkového jazyka a jeho gramatický systém.

Vyučovanie predmetu komunikačné zručnosti nadväzuje na vyučovanie všetkých predmetov primárneho vzdelávania v základnej škole pre žiakov so sluchovým postihnutím. Svojou podstatou upevňuje najmä vedomosti a komunikačné zručnosti získané na vyučovaní slovenského jazyka, prvouky a matematiky.

Predmet komunikačné zručnosti umožňuje plniť aj ciele etickej výchovy - stimulovať a pozitívne ovplyvňovať morálny vývin žiakov so sluchovým postihnutím, podporovať pozitívne myslenie a vlastnosti, sebadôveru, sebauvedomenie, oboznámiť žiakov s prosociálnymi hodnotami a postojmi.

Ciele výchovy a vzdelávania

Žiaci so sluchovým postihnutím plnia rovnaké ciele vzdelávania ako ostatní žiaci základnej školy na primárnom stupni vzdelávania.

Hlavným cieľom je, aby žiaci so sluchovým postihnutím nadobudli :

- rozvinuté kľúčové spôsobilosti (kompetencie) primerane veku a individuálnym osobitostiam vyplývajúcich zo sluchového postihnutia, zmysluplné základné vedomosti a znalosti a vypestovaný základ záujmu o celoživotné učenie sa,
- jasné povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- záujem a potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.

Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so sluchovým postihnutím v takom rozsahu aby konečné výsledky žiaka so sluchovým postihnutím zodpovedali profilu absolventa primárneho vzdelávania s prihliadnutím na sluchové postihnutie.

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so sluchovým postihnutím je okrem všeobecných cieľov vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby nadobudli primerané komunikačné kompetencie, osobnostné kvality, reedukačné a kompenzačné kompetencie a tak plnohodnotne vnímali, prežívali vlastný život a stali sa tvorcami hodnôt, ktoré vytvoria cieľavedomou činnosťou

Prehľad tematických celkov 1. ročník

1. Rozvíjanie receptívnej zložky reči v hovorenom jazyku

Rozvíjanie zrakového vnímania - priradovanie, vyberanie a radenie, porovnávanie, skladanie, výcvik priestorovej orientácie, odzeranie. Rozvíjanie sluchového vnímania

- identifikácia rozlišovanie zvukového podnetu,
- vnímanie vibrácií hmatom i sluchom,
- vnímanie hudobných i nehudobných zvukov,
- vnímanie a rozoznávanie sily zvuku (hudby),
- vnímanie a rozoznávanie hlbokých a vysokých tónov, dlhých a krátkych tónov,
- rozlíšenie počtu zvukov (málo - veľa),
- vyjadrovanie napodobňovaním zvukovými nástrojmi, alebo predmetmi tempa, rytmu, sily zvuku,
- rozvíjanie schopnosti reagovania pohybom na zvuk rytmických nástrojov, na rýchle a pomalé tempo hudby,
- rytmizácia riekaniak s pohybovým vyjadrením,
- počúvanie hudby (zrakom, hmatom, sluchom),
- rozlišovanie slov podľa zvuku,
- rozlišovanie hudobných a nehudobných zvukov.

Rozvíjanie hmatového vnímania - poznávanie základných kvalít - hmotnosti, teploty, veľkosti predmetov, ich povrchu, polohy, smeru a umiestnenia.

2. Rozvíjanie receptívnej zložky reči v posunkovom jazyku

Rozvíjanie zrakového vnímania - priradovanie, vyberanie a radenie, porovnávanie, skladanie, výcvik priestorovej orientácie.

3. Rozvíjanie centrálnej zložky reči (v hovorenom jazyku, v posunkovom jazyku)

Chápanie pojmov.

Napíňanie pojmov konkrétnym obsahom.

4. Rozvíjanie expresívnej zložky reči (v hovorenom jazyku, v posunkovom jazyku)

Pomenovanie predmetov, javov, dejov.

Tvorenie otázok a odpovedí.

Tvorenie viet.

Podporovanie samostatného vyjadrovania.

Rozprávanie podľa obrázku.

Rozprávanie krátkeho príbehu.

Dialóg na danú tému.

Dialogická reč - spresňovanie, obohacovanie úrovne slovníka, spresňovanie gramatickej štruktúry, otázok, rozvíjanie chápania zmyslového obsahu dialógu a určených rečových situácií.

Pantomíma - kombinácia s posunkami, kombinácia s dramatizáciou, kombinácia s psychodramou (monológ, výmena rolí, svedomie, zrkadlo), kombinácia s výtvarným prejavom, kombinácia s tancom.

5. Rozvíjanie slovnej zásoby(v hovorenom jazyku, v posunkovom jazyku)

Aktívna slovná zásoba

Pomenovanie konkrétnych predmetov, predmetov na obrázkoch, javov, dejov. Vyhľadávanie protikladov. Vytváranie asociácií.

Pasívna slovná zásoba

Oboznámenie s významom slova (posunkú), identifikácia slova (posunkú), identifikácia predmetov podľa opisu, synonymá.

Potencionálna slovná zásoba

Uskladňovanie štruktúralno-sémantickej analýzy odvodených slov (posunkov) .

Prenášanie významu pri stretnutí s viacvýznamovým slovom (posunkom).

Odhad významu nového slova (posunkú) na základe situácie alebo obsahu.

Porovnávanie nového významu so starým (v podmienkach obsahu), podobnosť na základe vonkajších znakov, podobnosť podľa funkcie.

6. Orientácia a neverbálna komunikácia

Rozvíjanie schopnosti chápania významu piktogramov používaných v doprave, v zariadeniach a inštitúciách občianskej vybavenosti.

Rozvíjanie schopnosti porozumenia informáciám na plagátoch, mapách a náčrtkoch.

7. Kultúra v živote človeka so sluchovým postihnutím

Interpretácia umeleckého zážitku v rôznych komunikačných formách (návšteva divadla - balet, pantomíma), výstavy.

Pedagogická stratégia

Vymedzený obsah je otvorený systém, čo znamená, že učivo sa môžu dopĺňať či redukovať. Jednotlivé osnovné heslá plnia funkciu námetov na jednotlivé hodiny. Učiteľ si zvolí také, ktoré podľa jeho názoru sú potrebné pre žiakov z aspektu ich praktického využitia. Takto štruktúrovaná osnova vytvára dostatok priestoru pre iniciatívu učiteľov z hľadiska obsahu i rozsahu. Vyučujúci rozhoduje o spôsobe riadenia vyučovacieho procesu a usiluje sa o dosiahnutie optimálnych výsledkov.

Vyučovanie organizuje tak, aby žiaci mali možnosť čo najčastejšie vykonávať reálne komunikačné činnosti v komunikačných formách podľa ich predpokladov a schopností. Prístupom k žiakom, voľbou aktivizujúcich organizačných foriem práce, stimulovaním myšlienkovvej a rečovej činnosti žiakov pomocou podnetne sformulovaných úloh, uplatňovaním individuálneho prístupu (napr. ukladaním úloh rôzneho stupňa náročnosti jednotlivcom alebo skupinám žiakov podľa ich úrovne) vyučujúci prispieva k tomu, aby žiaci mali po kladne hodnotených výkonoch pocit spokojnosti a úspechu a tak sa podporila ich poznávacia aktivita v predmete. Na zistenie toho, či sme dosiahli ciele, volíme také formy kontroly, ktoré umožňujú zistiť, na akej úrovni sú žiaci schopní riešiť konkrétne komunikačné úlohy.

Rozvoj komunikačných zručností žiaka so sluchovým postihnutím závisí aj od angažovanosti a tvorivého prístupu pedagógov pri didakticko-metodickom stvárnení celého pedagogického procesu zameraného na rozvoj komunikačných zručností žiaka.

Medzipredmetové vzťahy

Predmet komunikačné zručnosti úzko súvisí so všetkými predmetmi, ktoré sa vyučujú v 1. roč. základnej školy.

Začlenenie prierezových tém

V predmete komunikačné zručnosti sú začlenené všetky prierezové témy. Závisia od konkrétneho tematického celku a základnej metódy - dialógu so žiakom v hovorenom jazyku, posunkovom jazyku a možnosti a predpokladov žiaka.

Hodnotenie predmetu

Predmet komunikačné zručnosti učiteľ nehodnotí známku. Pri aktivitách je vhodné slovné hodnotenie zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné zdroje

1. **MAKOVIČKA** - S. Batiková, K. CHovanová – 1.časť-schválilo MŠ SR 4.12.2001 pod p.č. 4052/2001-44, vyd. PROXIMA PRESS
2. **ČÍTANKA pre 1. roč. ZŠ pre sluchovo postihnutých** - E. Vargová, Z. Sznidová, Z. Cirjaková– vydalo SPN 2011
3. **KOLOTOČ – pracovné listy pre 1.-3. roč. pre sluchovo postihnutých** – Mgr. V. Hlinková, Mgr. P. Pravňanská – vydalo PROXIMA PRESS, Bratislava 2015
4. **UČÍM SA HOVORIŤ** – M. Gaži, V. Kohút – SPN, Bratislava 1988
5. **SVET V POSUNKOCH** – Štefan Csonka – SPN, prvé vydanie 1998
6. **VYSLOV, ČÍTAJ...** – pracovné listy – R. Sečanská - SPN 2015-10-01
7. **BODKA, ČIARKA, PALIČKA, POSLÚCHAJ MA RUČIČKA** – D. Pišová, M.Šinská, D. Hospodárová – vydalo PROXIMA PRESS, Bratislava 2015

VZDELÁVACIA OBLASŤ: PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ

PRVOUKA - 1.ROČNÍK

a) a) V bežnej triede /1.A/ je predmet PVO spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

b) V špeciálnej triede pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou /1B/ je predmet PVO spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP - NKS, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

VZDELÁVACIA OBLASŤ: ČLOVEK A HODNOTY

ETICKÁ VÝCHOVA – 1. ROČNÍK

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA - 1. ROČNÍK

1. Charakteristika učebného predmetu

Predmet náboženská výchova v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, umožňuje im prostredníctvom biblických príbehov poznávať Trojjediného Boha, Božiu Matku Máriu a svätých. Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla. Náboženská výchova v nich rozvíja komunikačné zručnosti, otvára ich k chápaniu okolitého sveta a k vďačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi.

2. Ciele učebného predmetu

Žiaci

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- nadobudnú základné vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o živote Panny Márie a svätých, ktoré sú predpokladom náležitej úcty k nim,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- zorientujú sa v morálnych hodnotách, ktoré sú postavené na Desatore,
- nadobudnú vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok a citov,
- získajú spôsobilosť pre pravidelnú modlitbu, rozlišovať dobro od zla, voľiť dobro pre seba i pre iných.

Ročníková téma: CESTA LÁSKY

Prvá téma je zameraná na uvedomenie si svojej jedinečnosti, spoznávanie svojich schopností, objavovanie dôležitosti rodiny a objavovanie sveta, v ktorom dieťa žije.

Druhá téma vedie dieťa k spoznávaniu potreby komunikácie. Usmerňuje k správnej komunikácii s jednotlivými členmi rodiny.

Tretia téma prostredníctvom legendy o svätom Mikulášovi učí dieťa rozvíjať vo svojom živote postoj delenia sa.

Štvrtá téma prostredníctvom textu rozprávky poukazuje na náročné obsahy: strach, nebezpečenstvo, ohrozenie, bolesť a smrť.

Piata téma sa zameriava na spoločenstvo Božej rodiny, v ktorom má dieťa objaviť spoločenstvo lásky.

Ročníkový symbol: Srdce

Ročníkový cieľ: Spoznávať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku. Vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu. Osvojiť si vonkajšie prejavy lásky.

3. Kľúčové kompetencie**Rozvoj kompetencií:****komunikačné kompetencie:**

Žiak

- vlastnými slovami vie vyjadriť svoje vnútorné pocity, zapája sa do diskusie, neskáče do reči
- je schopný sa stíšiť
- objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie
- rozumie reči podobenstiev
- konfrontuje sa s osobnou skúsenosťou strachu, dôvery a nádeje
- rozumie empatickej komunikácii
- rozumie asertívnej komunikácii medzi jednotlivcami a kresťanskými spoločenstvami
- rozumie potrebe ekumenického dialógu
- osvojuje si vhodnú argumentáciu

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- je otvorený pre tvorivé myslenie
- objavuje potrebu učenia sa
- objavuje potrebu tvorivého učenia sa

kultúrne kompetencie:

Žiak

- objavuje jedinečnosť človeka
- objavuje krásu biblického posolstva pre svet
- váži si krásu kresťanských stavieb chrámov
- učí sa tolerancii

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- uvedomuje si hodnotu seba samého a každého človeka už od jeho počatia, prijíma sám seba
- je schopný oceniť hodnotu kamarátstva
- uvedomuje si hodnotu biblických vzorov
- objavuje kresťanské posolstvo úcty k trpiacemu a umierajúcemu človeku
- uvedomuje si zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí
- objavuje kresťanské posolstvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví
- buduje vzťah dôvery

kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- hľadá spôsoby riešenia problému

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje duchovný rozmer človeka
- objavuje biblický rozmer nádeje
- objavuje kresťanské posolstvo nádeje presahujúcej smrť
- rozumie základným kresťanským životným postojom viery, nádeje a lásky, je pripravený angažovať sa pre ich rozvoj
- rozvíja duchovné hodnoty
- rozumie základným druhom kresťanskej modlitby a základnému správaniu spojenému s modlitbou

4. Obsahový a výkonový štandard učebného predmetu

1. ročník ZŠ (primárne vzdelávanie)

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín

(1 hodiny týždenne, 33 hodín ročne)

ZÁKLADNÉ TÉMATICKÉ OKRUHY

1. téma: **Som na svete z lásky** – 7 hod.
2. téma: **Rodina - ohnisko lásky** – 3 hod.
3. téma: **Dar lásky** – 9 hod.
4. téma: **Moc života a lásky** – 8 hod.
5. téma: **Spoločenstvo lásky** – 6 hod.

5. Pedagogická stratégia

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cieľové systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situčná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami) Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NBV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je rozdelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

6. Medzipredmetové vzťahy

Etická výchova

Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov
Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve
Ľudská dôstojnosť a sebaúcta
Pozitívne hodnotenie iných
Naša rodina

Slovenský jazyk

Rozprávka

Prvouka

Zmeny v prírode	Čas a jeho trvanie
Moja rodina	Členovia rodiny
Rastliny a semená	Ľudia a veci

Hudobná výchova

Stvárňovanie pomocou pohybu, tanca
Pieseň

Výtvarná výchova

Intuitívne vnímanie obrazu a jednoduché vyjadrenie jeho symbolickej reči

7. Začlenenie prierezových tém

Prostredníctvom začlenenia prierezových tém do obsahu učiva náboženskej výchovy, žiak rozvíja nasledovné kompetencie:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné
- volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používa "ja" odkaz
- dokáže kultivovane poprosiť
- slovne prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania
- objavuje hranice dobra a zla

Environmentálna výchova

Žiak

- prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody,
- aktívne ich poznáva a ochraňuje, stará sa o prírodu
- poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie

Mediálna výchova

Žiak

- vníma dôležitosť správy ako pozdrav a posolstvo

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Žiak

- vníma očakávanie dieťaťa v rodine

Rozvoj finančnej gramotnosti

Žiak

- vie prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia

8. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie žiaka v predmete náboženská výchova

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známkou. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov.

9. Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii učebnicu katolíckeho náboženstva (západný obrad) CESTA LÁSKY autori: PhDr. ThLic. Andrea Tolnayová, Mgr. Mária Červeňová, metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník základných škôl PaedDr. ThLic. Hurajtová Jana a kol., „Poznávanie nádeje“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n. o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezo vé témy	Časová dotácia
I. SOM NA SVETE Z LÁSKY	Meno a jedinečnosť Svet v ktorom žijem Čo dokážem? (ruky, nohy, zrak, sluch, ...) Patrím do rodiny Moja rodina Človek vrchol stvorenia	Žiak vie - uvedomovať si vlastnú jedinečnosť, - správne sa prežehnať, - formovať spontánnu modlitbu poďakovania, - vyjadriť slovne poďakovanie a odprosenie, - citlivo vnímať krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť, byť pozorný k svetu, ktorý Boh daroval človeku, - vymenovať najmenej tri dobré a tri zlé činnosti, ktoré môže človek vykonať rukami, nohami, ústami, očami, ušami (opozitá), - vyjadriť radosť zo života, - rozlišovať prejavy lásky na základe pozorovania, - starať sa o prírodu (staráť sa o záhradku, nezahadzovať odpadky, hrabať lístie. atď.), - vymenovať z konkrétneho príbehu postavy, ktoré konajú dobro, rozlišovať medzi dobrým a zlým správaním u seba a iných, - vymenovať svoje odlišnosti oproti spolužiakom, Žiak vie	OSR ENV	7 hod.
II. RODINA – OHNISKO LÁSKY	Komunikácia v rodine Modlitba v rodine – rozhovor rodiny s Bohom Modlitba Otče náš	- jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie, - vymenovať tri pozitíva v rodine, - napláňovať si konkrétny dobrý skutok pre členov rodiny, - písomne vyjadriť modlitbu vďaky a prosby (za rodičov, rodinu), - definovať modlitbu ako rozhovor s Bohom, - reprodukovať modlitbu Otče náš,	VMR	3 hod.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
III. DAR LÁSKY	Sv. Mikuláš - Zvestovanie, návšteva Alžbety - Narodenie Ježiša Krista - Zmysel a hodnota daru	Žiak vie - opísať dobrotu sv. Mikuláša, - intuitívne vnímať v legende symbol srdce ako odraz vnútornej skutočnosti človeka, - prerozprávať s pomocou učiteľa biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša, - podľa obrázkov opísať udalosti Zvestovania, - reprodukovať modlitbu Zdravas Mária, - nakresliť dva symboly Vianoc, - pripraviť darček pre obdarovanie, - reprodukovať s pomocou učiteľa prvé roky života Krista, - vyjadriť vonkajším postojom úctu k Bohu (poklona), - podľa obrázkov opísať udalosti povolania apoštolov	OSR RFG	9 hod.
IV. MOC ŽIVOTA A LÁSKY	- Život a smrť - Vzkriesenie Jairovej dcéry - Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Krista - Nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania	Žiak vie - vysvetliť jednoduchým spôsobom dôvod slávania veľkonočných sviatkov, - opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry, - vnímať premeny v prírode v jarnej dobe a pokúsiť sa ich prepojiť so slávením veľkonočných sviatkov, - znázorniť s pomocou učiteľa a obrazov veľkonočný symbol, - vysvetliť jednoducho zmysel slávania nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania,	MDV ENV	8 hod.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
V. SPOLOČENSTVO LÁSKY	- Cirkev – Božia rodina - Zoslanie Ducha Svätého - sv. Juraj – odvaha, pomoc, dobro a zlo	Žiak vie - vysvetliť jednoduchým spôsobom zmysel Cirkvi ako Božej rodiny, - reprodukovat pomocou učiteľa udalosti zoslania Ducha Svätého, - reprodukovat modlitbu Sláva Otcu, - opísať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi a pokúsiť sa ho prepojiť so svojim životom, - vyjadriť slovne pocity pri konaní dobra, - vymenovať niekoľko dobrých skutkov, ktoré mu preukázali spolužiaci, - naplánovať si konkrétny dobrý skutok pre spolužiaka.	OSR	6 hod.

VZDELÁVACIA OBLASŤ: MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

MATEMATIKA - 1. ROČNÍK

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

VZDELÁVACIA OBLASŤ: UMENIE A KULTÚRA

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 1. ROČNÍK

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

HUDOBNÁ VÝCHOVA - 1. ROČNÍK

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

VZDELÁVACIA OBLASŤ: ZDRAVIE A POHYB

TELESNÁ VÝCHOVA - 1. ROČNÍK

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Zameranie telesnej a športovej výchovy v primárnej edukácii je upriamené na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybových aktivít a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní dôležitú kompenzačnú funkciu. Svojím zameraním má telesná a športová výchova výnimočné postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému formovaniu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

CIELE PREDMETU:

- získať poznatky o vplyve pohybu na zdravie a vnímať pohybovú aktivitu ako prostriedok upevňovania zdravia,
- osvojiť si základné vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu,
- mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach,
- nadobudnúť pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- mať kultivovaný pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- osvojiť si základné pohybové zručnosti súvisiace s vykonávaním základných lokomócií, nelokomočných pohybových zručností a vybraných športov,
- rozvíjať, prostredníctvom vhodných telesných cvičení, pohybové schopnosti pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti,
- chápať význam diagnostiky ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU:

- 1. Zdravie a zdravý životný štýl**
 - 2. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť**
 - 3. Športové činnosti pohybového režimu**
- ### **ZDRAVIE A ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL**

Výkonový štandard:

- identifikovať znaky zdravého životného štýlu, rozlišovať zdravú a nezdravú výživu,
- vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka, rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu,
- dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení,
- popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách, aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa

Obsahový štandard:

- zásady zdravého životného štýlu(pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, práca a odpočinok v dennom režime),
- význam pohybu pre zdravie človeka,
- spôsob otužovania(vzduchom, vodou, slnkom),hygienické zásady pred, pri a po cvičení, hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad,
- zásady správneho držania tela a správne držanie tela v stoj, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela,

TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONNOSŤ

Výkonový štandard:

- individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov, rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži,
- využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností

Obsahový štandard:

- odporúčané testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5m, výdrž v zhybe, ľah -sed za 30sek., vytrvalostný člnkový beh,
- poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov)
- pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností

ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO REŽIMU

sa členia na tematické celky:

Základné pohybové zručnosti (30%)

Výkonový štandard:

- pomenovať a používať základné povel a útvary poradových cvičení a správne na ne reagovať pohybom,
- vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- pomenovať základne pohybové zručnosti,
- zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou,
- pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí,
- zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov

Obsahový štandard:

- základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary (pozor, pohov, vpravo bok, vľavo bok, čelom vzad, rad- dvojrad, 3-rad a p., zástup- dvojstup, 3.stup a p., kruh, polkruh, jednotliviec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív, na značky, čiara, priestor, ihrisko,
- cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie v priestore,
- úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením, rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod.,
- bežecká abeceda, beh rýchly, vytrvalostný, z rôznych polôh a so zmenami smeru, hod loptičkou, skok do diaľky znožmo z miesta, pojmy (štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha),
- cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle), stojka na lopatkách, cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami- gymnastickým náčiním(fitbal, švihadlo), cvičenia na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy), preskoky a skoky na švihadle, skoky na pružnom mostíku,

Manipulačné, prípravné a športové hry (30%)**Výkonový štandard:**

- charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami,
- vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich,
- zvládnuť techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej hre,
- využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),

Obsahový štandard:

- základné pojmy- pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha, stredová čiara, bránka, kôš), hracie náčinie (lopta, pália, hokejka a pod.), gól, bod, hod, streľba,
- hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami,
- pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie, pravidlá fair-play,
- pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných, hybridných), na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického a pod.)

Hudobno-pohybové a tanečné činnosti (15%)**Výkonový štandard:**

- vykonať ukážku rytmických cvičení,
- zladíť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou,
- uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno- pohybových hrách,
- improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív,

Obsahový štandard:

- rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti
- tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách,
- rytmizované pohyby so slovným navádzaním, s využitím hudby alebo jednoduchých hudobných nástrojov, napodobňovacie pohyby (zvierat, športovcov, činností človeka),
- pohybová improvizácia na hudobné motívy alebo zadané témy

Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry (10%)**Výkonový štandard:**

- postupne uvoľniť pri slovnom doprovode svalstvo končatín i celého tela, opísať základné spôsoby dýchania, vykonať jednoduché strečingové cvičenia,
- aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,

Obsahový štandard:

- relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.), cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľňovanie)
- aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia- cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách,
- natáhovacie (strečingové) cvičenia, kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia, cvičenia na rozvoj flexibility (ohybnosť, pohyblivosť),
- rozvoj rovnováhových schopností: statickej r.(cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách, balansovanie s predmetmi (prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.),
- psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti (15%)

Výkonový štandard:

- uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach, v škole i vo voľnom čase,
- bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach, prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti,
- vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej,

Obsahový štandard:

- základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe,
- chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén,
- turistika- jej druhy a formy, turistická výstroj, turistický chodník, turistická značka, zásady a význam otužovania, pohyb a pobyt v prírode v každom ročnom období a počasí,

PEDAGOGICKÁ STRATÉGIA:

Vyučujúci vytvára dostatočný priestor na sebaopoznávanie žiakov prostredníctvom pohybu, rozvíja tvorivosť žiakov a pohybovú improvizáciu. Vytvára tiež priestor na samostatné oboznamovanie sa žiakov s novým náčiním, novými pohybovými činnosťami. Komunikuje s jednotlivcom, skupinou i triedou o realizovaných činnostiach, pocitoch a náladách pri cvičení, hre a súťažení.

UČEBNÉ ZDROJE:

1. MŠSR. 2015. *Telesná a športová výchova, ISCED 1- primárne vzdelávanie*. In: Štátny vzdelávací program. Bratislava. MŠSR, Štátny pedagogický ústav, 2015.
2. ADAMČÁK, Š. 2003. *Vybrané kapitoly z pohybových hier*. Banská Bystrica. UMB, Pedagogická fakulta, 2003.
3. ČILÍK, I., ROŠKOVÁ, M. 2003. *Základy atletiky*. Banská Bystrica. UMB, Fakulta humanitných vied, 2003.
4. FEČ, K. 1994. *Teória a didaktika gymnastiky*. Prešov. PU, Pedagogická fakulta, 1994
5. SIVÁK, J. a kol.: *Metodická príručka k telesnej výchove na 1. stupni ZŠ*. Bratislava. SPN 1996.
6. CD nahrávky – relaxačné cvičenia, moderná hudba

HODNOTENIE PREDMETU:

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme postupovať podľa Metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon v súlade s prílohou č. 2 k Metodickému pokynu č. 22/2011 - Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v ZŠ.

PRIEREZOVÉ TÉMY:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

MEV – Mediálna výchova

DOV – Dopravná výchova

PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

FG – Finančná gramotnosť

ENV – Environmentálna výchova

MUV – Multikultúrna výchova

OŽZ – Ochrana života a zdravia

REV – Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Učebné osnovy boli prerokované a schválené na zasadnutí MZ dňa 14.09.2015

VZDELÁVACIA OBLASŤ: JAZYK A KOMUNIKÁCIA

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA - 5. ROČNÍK

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

ANGLICKÝ JAZYK - 5. ROČNÍK

1. Charakteristika predmetu v 5. ročníku

- Vyučovanie anglického jazyka musí zodpovedať vzdelávacím požiadavkám slovenskej školy, t.j. má žiaka viesť k tomu, aby bol schopný cieľavedome usmerňovať svoj vlastný život.
- Vyučovanie cudzích jazykov rozvíja a podporuje spoločenskú, individuálnu a profesijnú akcieschopnosť, najmä v medzinárodných súvislostiach, a slúži tak rozvoju osobnosti. Tento základný cieľ zaväzuje vyučovanie anglického jazyka k tomu, aby volilo obsah a metódy, ktoré prihládajú na rôzne záujmy, schopnosti a stratégie učenia sa žiakov.
- Vyučovanie anglického jazyka má preto podstatný význam aj pre rozvoj komunikačných schopností v prostredí rôznych kultúr: na vyučovaní anglického jazyka sa žiak učí poznávať životné podmienky, postoje a spôsoby konania ľudí v anglicky hovoriacich krajinách. Tým, že sa zaoberá jemu cudzou spoločnosťou a kultúrou, začína lepšie rozumieť svojej vlastnej.
- Primárnym cieľom učenia sa cudzieho jazyka preto nie je čisto formálne ovládanie systému jazyka, ale vytvorenie schopnosti uplatňovať jazyk v autentických súvislostiach. Je potrebné dopracovať sa k tomu pomocou vyučovania zameraného na reálnu komunikáciu.
- Vyučovanie anglického jazyka podporuje aj samostatnosť žiaka v učení sa a jeho schopnosť kriticky myslieť. Dôležitú úlohu zohráva pritom autonómne učenie sa a v súvislosti s tým individuálne stratégie žiakov.
- Z hľadiska veku primeraného vývinu je obdobie medzi 11. a 15. rokom obdobím kognitívneho, logického, abstrahujúceho myslenia, zvýraznenia silnejšieho jazykového vedomia a uvedomelejšej orientácie na ciele konania ako aj na životné ciele, ale na druhej strane je tiež obdobím citového nepokoja a nevyrovnanosti.
- Úlohou metodického postupu pri vyučovaní cudzieho jazyka je zohľadniť tieto vývinové faktory a využiť ich na dosiahnutie pokroku v ovládaní cudzieho jazyka. Činnosťne, zmyslovo a pohybovo zamerané vyučovanie, známe z 1. stupňa základnej školy, treba v primeranej forme zachovať a pokračovať v ňom. Vo vyučovaní však musia do popredia viac vystúpiť kognitívne, abstrahujúce a cieľavedomé faktory vyučovacieho procesu (zamerané napr. na budúce povolanie). Východiskom pre vyučovanie cudzieho jazyka majú preto naďalej byť komplexné situácie, do ktorých sú integrované podľa možnosti veku primeraná uvedomelosť, všetky tvorivé schopnosti a možné postoje žiakov.

2. Ciele vyučovacieho predmetu v prepojení na kľúčové kompetencie

- Žiak je stredobodom vyučovania. Výber tém, textov a sociálnych foriem sa orientuje na veku primerané postoje, zážitky, záujmy a potreby žiaka, ako aj na jeho výkonnostnú úroveň. Vyučovanie cudzieho jazyka (tak ako celý učebný proces) pritom úzko nadväzuje na mimoškolské skúsenosti z reálneho života a je zamerané na životné situácie, ktoré v súvislosti s používaním cudzieho jazyka hrajú v súčasnom i budúcom živote dospelievajúcich významnú úlohu.
- Východiskom učenia sa cudzieho jazyka musia byť produktívne sily vedomia dospelievajúceho žiaka, predovšetkým prirodzená zvedavosť, spontánnosť, radosť z nových poznatkov zmyslové vnímanie okolia, motorika a fantázia, ktorá zotrváva, len v priebehu pubertálneho vývinu získava iné formy a je ovplyvňovaná inými záujmami. V súlade s tým treba vyučovací proces zamerať na z roka na rok sa meniace vedomie žiaka, na jeho skúsenosti a na neustále sa rozširujúci rozsah záujmov. Preto je potrebné sústrediť sa na formy učenia sa pomocou objavovania, pričom treba žiaka vo zvýšenej miere viesť k tomu, aby samostatne pristupoval k témam a situáciám a k ich zvládnutiu pomocou cudzieho jazyka.

- V popredí by preto mali byť tak ako na 1. stupni základnej školy hravé formy pracovného postupu a vyučovacieho procesu, ktoré sa však čoraz viac zameriavajú na praktické tvorivé ciele a vo vyšších ročníkoch na potreby životnej a profesijnej orientácie žiaka. Ústny prejav má pritom prednostné postavenie; všetky čiastkové oblasti procesu vyučovania a učenia sa jazyka – sprostredkovanie komunikačných zámerov a prejavov, slovnej zásoby a gramatiky atď. – musia z neho vychádzať a znovu do neho vyústiť. Avšak vo zvyšujúcej sa miere musia do popredia vystupovať stratégie čítania s porozumením a produktívne písomné aktivity.
- Pritom treba dbať o to, aby v duchu všeobecných zásad opísaných v učebných osnovách bol každý žiak pripravený na reálnu komunikáciu v anglickom jazyku podľa svojich individuálnych predpokladov, berúc podľa možnosti do úvahy rozdiely v individuálnych schopnostiach a v správaní.
- Správanie a učenie sa žiaka je celistvé, t.j. tvorí integrálnu jednotu afektívnych, motorických a kognitívnych komponentov, pričom treba zohľadniť, že na tomto stupni sa postupným vývinom dostáva kognitívny komponent čoraz silnejšie do popredia. Z toho dôvodu musí byť celý proces vyučovania cudzieho jazyka už od základov organizovaný ako celok, pričom v súlade so stúpajúcou mierou uvedomelosti žiaka je nutné použiť špecializované metodické postupy, najmä v kognitívnej oblasti.
- Vyučovanie vedie žiaka pomocou vhodných aktivít, sociálnych foriem (napr. práca vo dvojiciach, v skupinách a i.) a cvičení na vyučovaní k rastúcej samostatnosti pri osvojovaní si cudzieho jazyka. Metodická pestrosť má podnietiť záujem žiaka, pričom stúpa aj význam zaradenia moderných komunikačných prostriedkov.
- Pomocou množstva rôznych, čo najautentickejších situácií a textov na vyučovaní sa žiak učí jazykovo a sociálne primerane komunikovať na základe rôznych podnetov a s rôznymi partnermi. Učebné aktivity a cvičenia majú zmysel len vtedy, keď podporujú komunikáciu. Autentické komunikačné situácie spočívajú vo vzájomnom pôsobení rečových zručností. Ich sprostredkovanie a podpora a ich vzájomná integrácia sa musí uskutočňovať nepretržitým precvičovaním na vyučovaní.
- Konkrétne situácie v komunikácii sa musia zmysluplne spojiť s preberanými témami. Konfrontácia s realiami anglicky hovoriacich krajín má podporiť interkultúrne porozumenie, prispieť k interpretácii nášho sveta v protiklade k cudziemu a nesmie viesť len k hromadeniu izolovaných informácií.
- Hlavným cieľom vyučovania cudzieho jazyka je komunikácia v cudzom jazyku. Na dosiahnutie tohto cieľa sa nemajú jazykové chyby opravovať takým spôsobom, ktorý narúša komunikáciu a znižuje radosť žiakov z nej; treba ich odstraňovať skôr konštruktívnou metódou.
- Vyučovací proces má pozostávať z opakovania a z preberania nového učiva vo vyváženom pomere, ktorý zodpovedá potrebám žiakov, ich stratégiám učenia sa. Na rozsiahly proces učenia sa je potrebné primeraným spôsobom využiť tvorivý potenciál žiakov.
- Motivovať žiakov, aby dosiahli vysoký stupeň osvojenia si jazyka vzhľadom na jeho špecifické postavenie ako internacionálneho jazyka v obchode, cestovnom ruchu, doprave, vede, kultúre a športe.
- Vzhľadom na moderné trendy vo vyučovaní cudzích jazykov sa mení úloha učiteľa vo vyučovacom procese. Učiteľ sa stáva manažérom vyučovacieho procesu, poradcom a facilitátorom. Vedie žiakov k tomu, aby sami zodpovedali za svoje výsledky, monitoruje prácu žiakov a pomáha im pri výbere vhodných stratégií učenia sa. Vytvára príležitosti, aby žiaci čo najviac používali jazyk v reálnych situáciách.
- Predpokladom na úspešné zvládnutie uvedených úloh je rozvíjanie predpokladov učiteľov.

3. Obsah vzdelávania v 5.ročníku

V 5.ročníku budeme nadväzovať na vyučovanie angličtiny z minulého školského roku. Budeme pokračovať učebnicou *Project 1*.

Tematické okruhy a obsahové štandardy

➤ Začíname

a) Ahoj

- Cieľ : organizačné pokyny na hodine AJ, pozdravy a predstavenie sa
- Gramatika : sloveso „to be“, prívlastňovacie zámená „my, your“
- Slovná zásoba : pozdravy a predstavenie sa, krajiny, pokyny v triede

b) Číslovky

- Cieľ : naučiť sa a precvičovať číslovky od 0 po 100, čítať telefónne čísla
- Gramatika : základné číslovky
- Slovná zásoba : číslovky, telefonovanie

c) Obrázkový slovník

- Cieľ : uviesť a precvičovať danú slovnú zásobu s neurčitým členom, tvorenie otázok a odpovedanie na ne
- Gramatika : neurčitý člen „a, an“, otázky
- Slovná zásoba : predmety, osoby, zvieratá - book, apple, pen, pencil, exercise, book, bag, watch, orange, egg, umbrella, dog, cat, house, man,

d) Farby

- Cieľ : osvojiť si používanie prídavných mien
- Gramatika : prídavné mená
- Slovná zásoba : farby, základné tvary krátkych prídavných mien

e) Pokyny v triede

- Cieľ : porozumenie pokynom v triede a ich používanie
- Gramatika : rozkazovací spôsob
- Slovná zásoba : stand up, sit down, come here, draw, write, look, read, say, open, close, pick up, give, talk

f) Abeceda a hláskovanie

- Cieľ : osvojiť si anglickú abecedu; vyhláskovať slová a opýtať sa na pravopis a význam slov
- Gramatika : tvorenie otázok (What do you...?, How do you.....?, What does mean?)
- Slovná zásoba : časti tela (foot, leg, hand, arm, head, eye, ear...)

g) Prívlastňovanie

- Cieľ : osvojiť si používanie „whose“ v otázke; prívlastňovanie pomocou „‘s“; tvorenie otázok a rozprávanie o vlastníctve predmetov
- Gramatika : prívlastňovací pád „‘s“, otázky „whose“
- Slovná zásoba : book, table, umbrella, key, watch,

h) Predložky

- Cieľ : oboznámenie sa s predložkami; povedať kde sa veci nachádzajú
- Gramatika : predložky – in, on, under
- Slovná zásoba : in, on, under

i) Množné číslo

- Cieľ : naučiť sa tvoriť množné číslo podstatných mien
- Gramatika : pravidelné a nepravidelné tvorenie množného čísla, „there is, there are“
- Slovná zásoba : woman/women, man/men, child/children, foot/feet, tooth/teeth, mouse/mice

➤ **Komunikácia**

a) Rozhovor

- Cieľ : uviesť a precvičovať používanie „ he is/he’s, she is/she’s“ (oznamovací spôsob a otázky); predložky miesta; opýtať sa kde sa kto nachádza; otázky a odpovede na osobné informácie
- Gramatika : „ he is/he’s, she is/she’s“ v oznamovacom spôsobe a otázkach, predložky miesta „ in, from, at, in“
- Slovná zásoba : at the door, come in, fetch, garden, I think, kitchen, here, on the phone, where, who, with...

b) Pohľadnica

- Cieľ : čítanie s porozumením; zisťovanie informácií pomocou otázok; tvorenie dialógov
- Gramatika : sloveso „ to be“ v oznamovacom spôsobe – krátke a dlhé tvary, opakovanie doteraz prebratej gramatiky
- Slovná zásoba : výrazy potrebné pre písanie pohľadníc, beautiful, city, classroom, favourite, fine, for, great, hot, lesson, letter, nice, now, on holiday, parcel, people, really, silly, road, so, street, today, too

c) Rádio

- Cieľ : uviesť a precvičovať prívlastňovacie zámená; opýtať sa a povedať, kto má koľko rokov
- Gramatika : prívlastňovacie zámená, „to be“ – tvorenie otázok
- Slovná zásoba : age, birthday, brother, by, bye, caller, DJ, first, goodbye, how old...?, jeans, photo, record, sister, song

d) Je to koniec pre Birdmana? (komiks)

- Cieľ : uviesť a precvičovať zápor slovesa „to be“ (krátke tvary)
- Gramatika : zápor „ to be“
- Slovná zásoba : be afraid, be quiet, bird, brave, come on, end, good, help, not, please, programme, radio, school, story, strong, stupid

e) Projekt - Súhrn

- Cieľ : upevniť a rozšíriť doteraz prebratú slovnú zásobu a gramatiku
- Gramatika : opakovanie a precvičovanie používania slovesa „ to be“
- Slovná zásoba : TV programme, football team, can, chop, communication, interview, make, own, poster, project

➤ **Môj svet**

a) Moja obľúbená hudobná skupina

- Cieľ : zopakovať si používanie množného čísla podstatných mien, opýtať sa na ceny, konverzačná situácia pri kupovaní
- Gramatika : this/these, množné číslo podstatných mien
- Slovná zásoba : altogether, badge, car, cassette, CD, class, colossal, each, expensive, group, have got, mug, show, sweatshirt, T-shirt, these, thing

b) List pre priateľa

- Cieľ : uviesť a precvičovať sloveso „to have got“; vedieť povedať základné informácie o sebe
- Gramatika : „ to have got“ – krátke a dlhé tvary v oznamovacom a opytovacom spôsobe
- Slovná zásoba : bedroom, beginning with, best, bye for now, computer, family, grandma, grandpa, hamster, or, penfriend, pet, room, teacher, years

c) Obrázky zvierat (komiks)

- Cieľ : uviesť a precvičiť používanie „ hasn’t got/ haven’t got“; rozšíriť schopnosť podať osobné informácie
- Gramatika : zápor „ to have got“
- Slovná zásoba : animal, breakfast, cap, free, I am first, it is my turn, let’s go, packet

- d) Moja škola
 - Cieľ: precvičovať používanie „to have got“ v oznamovacom a opytovacom spôsobe; počúvanie, čítanie a rozprávanie o rozvrhu hodín
 - Gramatika: has/have got, haven't/hasn't got
 - Slovná zásoba: assembly, because, break, day, High school, like, lunch, next, period, registration, term, then, timetable, week, school subjects
- e) Projekt – Môj svet
 - Cieľ: upevniť a rozšíriť doteraz prebratú slovnú zásobu a gramatiku
 - Gramatika: „to have got“
 - Slovná zásoba: family, sports, team, about, craft, idea, some, tell, world

➤ Čas

- a) Koľko je hodín?
 - Cieľ: uviesť a precvičovať určovanie času; „on, at“; prítomný čas
 - Gramatika: prítomný čas, predložky „on, at“ pri určovaní času
 - Slovná zásoba: clock, dance, exam, football match, on Thursday, party, piano, play, ten past/to, quarter past/to, What's the time?
- b) Pondelok až piatok
 - Cieľ: precvičovať prítomný čas a otázky pomocou „do“; opytovať sa na a rozprávať o denných rutinných činnostiach
 - Gramatika: jednoduchý prítomný čas v otázkach; „W- questions“ pomocou „do“
 - Slovná zásoba: at the weekend, bus stop, do your homework, finish, for lunch, from...to, get up, go home, go to sleep, go to bed, go to sleep, have a shower, have dinner, have lunch, meet, read, soon, start, take the bus, watch TV, when
- c) Voľný čas
 - Cieľ: precvičovať prítomný čas v otázkach s „does“; rozprávať o voľnočasových aktivitách
 - Gramatika: prítomný čas – otázky s „do/does“
 - Slovná zásoba: bank, but, collect, computer games, do, drums, every, free time, go skiing, go swimming, guitar, hate, hospital, lots of, play a musical instrument, play sports, post office, shop, stamps, tennis, want
- d) Millie a stroj času (komiks)
 - Cieľ: precvičovať zápor prítomného času; vyjadriť kladné a záporné myšlienky v prítomnom čase
 - Gramatika: zápor prítomného času s „does, doesn't“
 - Slovná zásoba: a lot of, have a drink of milk, how...?, know, live, partner, professor, robot, time machine, turn, wheel, work
- e) Projekt - Dotazník
 - Cieľ: upevniť a rozšíriť doteraz prebratú slovnú zásobu a gramatiku
 - Gramatika: opakovanie a precvičovanie prítomného času
 - Slovná zásoba: activity, badminton, basketball, clarinet, flute, go snowboarding, hockey, make models, number, paint, person, recorder, survey, table tennis, violin

➤ Miesta

- a) Rebekin projekt
 - Cieľ: uviesť a precvičovať modálne sloveso „can, can't“; opytovať sa a odpovedať na otázky, čo kto vie alebo nevie robiť
 - Gramatika: modálne sloveso „can/can't“
 - Slovná zásoba: borrow, building, camera, come, cousin, dinosaur, golf, hill, just a minute, phone number, see you on, ski, speak, swim, town
- b) Náš dom
 - Cieľ: precvičovať výrazy „there is / there are“; opísať časti domu a veci nachádzajúce sa v ňom
 - Gramatika: „there is /there are“, predložky miesta „in, on, under“
 - Slovná zásoba: address, bathroom, bed, blackboard, box, chest of drawers, dining room, downstairs, hall, lamp, living room, often, sleep, table, telephone, upstairs, wardrobe

c) Naše mesto

- Cieľ: naučiť sa a precvičiť viac predložiek miesta; opísať mesto a určiť polohu vecí
- Gramatika: „there is/are; How many...are there?“; predložky miesta „between, next to, opposite, in front of, behind“
- Slovná zásoba: big, bookshop, bus station, café, canal, car park, church, cinema, dentist's, factory, ice rink, library, machine, map, museum, police station, supermarket, theatre, train, video shop

d) Hra – Sherwood forest

- Cieľ: zvýšiť istotu pri dávaní a nasledovaní pokynov, dávaní návrhov a objednávaní v reštaurácii
- Gramatika: modálne sloveso „must“; rozkazovací spôsob pomocou „let's“; predložky „to, at“
- Slovná zásoba: buy, cheeseburger, closed, cola, do you want anything?, find, have a rest, large, leave, lost, miss a turn, must, open, orange juice, small, this way, toilet, wait for

e) Projekt - Mapa

- Cieľ: upevniť a rozšíriť doteraz prebratú slovnú zásobu a gramatiku
- Gramatika: opakovanie a precvičovanie „there is /there are“, „can, can't“ a predložiek miesta
- Slovná zásoba: armchair, bath, block of flats, bridge, clothes, cooker, cupboard, fire station, fridge, hotel, in the middle of, life, market, mirror, monument, near, place, river, shower, sofa, square, take look at, village, walk around

➤ **Ľudia**

a) Frankova rodina

- Cieľ: vedieť opísať fyzický vzhľad osôb
- Gramatika: „he/she's got“ v porovnaní s „he/she's“
- Slovná zásoba: at night, bald, beard, brain, clever, dark, face, fair, fat, glasses, hair, lake, lovely, normal, office, pretty, remember, short, slim, tall, teeth, tooth, travel, understand

b) Život v rodine

- Cieľ: uviesť a precvičovať prítomný priebehový čas; opísať činnosti, ktoré sa práve dejú
- Gramatika: prítomný priebehový čas; tvorenie „ing“ formy sloves
- Slovná zásoba: clean your teeth, game, get dressed, hear, hurry up, kids, look for, nearly, put, ready, sit, wash up, washing machine

c) Ľudia alebo stroje

- Cieľ: porovnať použitie prítomného času jednoduchého a priebehového; zvýšiť sebadôveru pri používaní prítomných časov
- Gramatika: prítomný čas jednoduchý verzus prítomný čas priebehový
- Slovná zásoba: all the time, at the moment, be called, cook, day, dress, food, get, Hoover the floor, housework, I am tired, iron clothes, job, make the bed, morning, need, set the table

d) Mickeyho hovoriace tričko

- Cieľ: opakovať prítomný priebehový čas; jednotné, množné číslo podstatných mien; pomnožné číslo; získať konverzačnú plynulosť pri kupovaní oblečenia
- Gramatika: „how much...?“; pomnožné číslo podstatných mien
- Slovná zásoba: anything else, assistant, be careful, clean, customer, to cost, dirty, happy, hole, jacket, look at, skirt, this is the end, this is the life, those, too, trousers, wear, word

e) Projekt - Ľudia

- Cieľ: upevniť a rozšíriť doteraz prebratú slovnú zásobu a gramatiku
- Gramatika: opakovanie a precvičovanie prítomného jednoduchého a priebehového času
- Slovná zásoba: attractive, blond, boot, describe, eat, good looking, hug, laugh, needle, smile, something, talk, tongue, walk

4. Výkonové štandardy

Lexika

- a) osvojiť si 400 - 450 nových slov, ich výslovnosť a pravopis; výber slov a slovných spojení je podmienený konverzačnými témami a používanými učebnicami; rozlišovať synonymá (big, large, great; buy, get), antonymá (tall - short, open - shut), skratky, frázové slovesá (get up, put on, take off, turn down...)
- b) pasívne ovládať rozdiely v britskej a americkej lexike (flat - apartment, toilet - bathroom, ground floor - first floor, autumn - fall, sweet - candy, football - soccer), ako aj rozdiely v pravopise (programme - program)
- c) začať pracovať s dvojjazyčným slovníkom
- d) rozumieť výrazom: noun, pronoun, adjective, preposition, verb, article (definite, indefinite), present simple tense, present simple continuous, question, spelling

Morfológia

- a) podstatné meno - jednotné, množné číslo a jeho nepravidelné tvorenie; rozlišovať nepravidelné množné číslo podľa kontextu; ovládať pravopis koncovky -s,-es; -y, -ies; predložkové pády; genitív "'s"
- b) prídavné meno - vedieť používať základné tvary krátkych prídavných mien (short, tall, big ...)
- c) zámená - poznať osobné; privlastňovacie; ukazovacie - this/that; naučiť sa modelové otázky s použitím opytovacích zámen (What's your name?, Where is your school?, How old are you ?)
- d) číslovky - ovládať základné číslovky od 0 do 100; vedieť určovať čas; vedieť používať modelové vety (How old are you?, What's the time?)
- e) príslovky - vedieť správne používať príslovky času; miesta, spôsobu (len niektoré podľa kontextu)
- f) predložky - poznať predložky miesta (in, on, at, next to, under, in front of, behind, between, behind, opposite) a pohybu (up, down, to, into)
- g) používať spojky - and, or
- h) slovesá - aktívne používať pomocné a modálne slovesá: to be, to have, to have got; can, must v kladnej, zápornej a opytovacej vete
- i) slovesné časy - prakticky používať jednoduchý prítomný čas a prítomný priebehový čas plnovýznamových slovies, tvoriť ich zápor a otázky

Syntax

- a) poznať druhy viet podľa modálnosti a vetného obsahu: be, have got, can, must - otázka, zápor, záporná otázka
- b) dodržiavať slovosled - podmet, prísudok + príslovkové určenie miesta, času (at home, today...)
- c) vedieť tvoriť vety pomocou "there is/there are"
- d) rozkazovať pomocou - "Let's ..."

Zvuková a grafická podoba jazyka

- a) hláskovať anglickú abecedu - "spelling"
- b) vyslovovať "th" - znelé, neznelé, nacvičiť foném pomocou krátkych dialógov, riekaniek a piesní
- c) osvojiť si výslovnosť niektorých stiahnutých slovesných tvarov (I'm, he's, she's ...)
- d) poznať výslovnosť prebratých slov s dôrazom na prízvuk a intonáciu

Komunikačné situácie

Vedieť používať ustálené frázy pre jednotlivé komunikačné situácie:

- a) pozdravy
- b) zoznámenie sa
- c) predstavenie sa
- d) telefonovanie
- e) voľný čas
- f) nakupovanie
- g) osobné informácie
- h) opis osoby

Rečové zručnosti

- Počúvanie:
 - a) priame - rozumieť základným pokynom učiteľa; vedieť reprodukovať slová a jednoduché vety; vedieť reagovať na jednoduché otázky učiteľa; porozumieť vetám, výrazom a slovám, ktoré sa ich bezprostredne týkajú
 - b) nepriame - po vypočutí kvalitnej nahrávky vedieť reprodukovať slová a jednoduché vety ; dopĺňať informácie počas počúvania ; venovať pozornosť výslovnosti, intonácii a skráteným slovesným tvarom, porozumieť hlavným myšlienkam nahrávok, ktoré sú im známe a obsahujú minimálne množstvo neznámej slovnej zásoby
- Hovorenie:
 - a) pýtať sa formou jednoduchých otázok, vedieť odpovedať na podobné otázky zadané učiteľom alebo žiakom
 - b) vedieť nadviazať krátky dialóg na tému, ktorá im je blízka
 - c) vyjadriť čas, deň, mesiac, dátum
 - d) jednoduchými vetami opísať seba, svoju rodinu, iných ľudí
 - e) jednoduchým spôsobom opísať a porozprávať o mieste, kde bývajú, veciach v ich okolí (napr. o dome, obľúbenej veci), svojom dennom režime a ostatných témach týkajúcich sa určených tematických okruhov
- Písanie:
 - a) ovládať pravopis
 - b) vyplniť jednoduchý formulár (osobný dotazník), uviesť meno, údaje o narodení, národnosť, adresu, pohlavie
 - c) opísať osoby a miesta
 - d) napísať jednoduchý text na základe vizuálneho podnetu, napr. obrázku, fotografie..., v rámci tém z prebratých tematických okruhov
- Čítanie:
 - a) vedieť prečítať s porozumením základné pokyny k úlohám v učebnici
 - b) vedieť plynule nahlas čítať text, ktorého slovná zásoba je známa a to so správnou výslovnosťou a intonáciou
 - c) vedieť potichu čítať krátky text s porozumením
 - d) vedieť odhadnúť z kontextu význam neznámych slov
 - e) vedieť vyhľadať relevantné informácie z obrázkov, grafov, tabuliek, ktoré sprevádzajú písaný text

5. Metódy a formy práce

V učebnom procese vyučovania – osvojovania anglického jazyka sa uplatňuje komunikatívny prístup. Mala by prevládať uvedomeno-praktická metóda, ktorá integruje učenie sa návykom a uvedomené učenie, vylučuje nefunkčné teoretizovanie, zameriava sa na rozumové, vôľové a citové stránku osobnosti žiaka.

V zmysle zásad komunikatívneho vyučovania sú komunikatívne situácie naplánované a v rámci nich sa nacvičuje verbálna a neverbálna komunikácia, uskutočňuje sa osvojovanie nových lexikálnych jednotiek a gramatických javov.

V záujme jednoznačnej identifikácie reči okrem vysvetlenia lexikálnych jednotiek výkladom a opisom v 5. ročníku je vhodné a potrebné aj vysvetlenie prekladom.

Komunikatívny prístup vo vyučovaní vyžaduje, aby lexikálne jednotky a gramatické javy boli znázorňované a nacvičované v reálnych situáciách, nie izolovane.

Dôležitou súčasťou vyučovacieho procesu anglického jazyka je motivácia. Najvhodnejší je typ motivácie, pri ktorej žiak chce a má čo povedať partnerovi, chce sa niečo dozvedieť, keď sa hovorí o takých udalostiach a zážitkoch, ktoré niečo znamenajú v jeho živote. Motivácia je dobrá, ak si žiak vytvorí kladný citový vzťah k obsahu vyučovacích hodín, vrátane činností. Je to podmienkou trvalého zafixovania učiva v pamäti. V 5. ročníku je vhodné striedať činnosti, témy precvičovať formou rozličných činností.

V procese osvojovania anglického jazyka zohráva dôležitú úlohu vyučovanie kontrastívnym spôsobom. Tento spôsob vyučovania vyžaduje, aby sa v prvom rade precvičovali odlišné javy v slovenskom a anglickom jazyku: odlišné vyjadrovanie, odlišné vetné štruktúry a gramatické javy.

V zmysle kritéria dlhodobosti je potrebné sa vrátiť ku gramatickým javom po určitých intervaloch a podľa potreby. Už osvojené jazykové prostriedky sa tak môžu upevniť v nových kontextoch.

Riadené učebné techniky:

- štruktúra vyučovacej hodiny alebo aktivity triedy
- spev, hra, súťaž na rozcvičku a uvoľnenie
- vysvetlenie obsahu učiva
- demonštrácia rolovej hry (dialógy, ustálené zvraty, napodobňovanie)
- prezentácia dialógu alebo rozprávania pre pasívnu recepciu (predčítanie, počúvanie zvukovej nahrávky)
- prednes dialógu alebo rozprávania (predvedenie osvojených vedomostí alebo pripravených textov žiakmi v skupinách alebo individuálnou doslovnou reprodukciou)
- hlasné čítanie
- otázky – odpovede (aktivity vyžadujúce od žiakov okamžitú, pohotovú reakciu na otázky zvyčajne naučenými odpoveďami)
- dril, opakovanie vzorových slov, výrazov, viet a dialógov, substitúcia a iné mechanické aktivity
- preklad
- odpisovanie z tabule, z učebnice....
- identifikácia, zisťovanie (žiaci vyberajú, zisťujú a tvoria)
- opakovanie vrátane formou testu
- testovanie ako forma merania učebných výsledkov žiakov

Čiastočne riadené techniky:

- brainstorming
- reťazový dialóg, resp. rozvíjanie dialógu podľa obrázkov, pohľadníc, mimetizácie a pod.
- prenášanie informácií: z jednej formy rečovej činnosti do druhej, napríklad napísanie obsahu vypočutého textu, podľa ústnych inštrukcií dopĺňanie textu alebo diagramu, tabuľky a pod.
- výmena informácií: úlohy vyžadujúce dva spôsoby komunikácie, cvičenia na získavanie, zhromažďovanie chýbajúcich informácií, keď jeden alebo ani jeden z účastníkov komunikácie nedisponuje potrebnými informáciami na zmysluplnú komunikáciu
- projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny)
- metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy)
- príprava: učenie sa žiakov, tiché čítanie, samostatná práca s učebnicou, pracovným zošitom, príprava na prednes v dvojiciach, príprava počúvania s porozumením a pod.
- rolové hry (hranie roly): relatívne samostatná, voľná aktivita. Nie je totožná s rozvíjaním dialógu, resp. s reťazovým dialógom. (Reťazové dialógy v skutočnosti vyžadujú iba minimálnu samostatnú aktivitu žiakov, najmä pri začatí dialógu)

- rozličné formy aktívnych jazykových hier a súťaží
- dramatizácia: plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.
- simulácia: simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami.

6. Učebné zdroje

Žiaci v 5. ročníku používajú učebnicu a pracovný zošit Project 1 z vydavateľstva Oxford University Press, **6.Učebné zdroje - učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod..** M. Andričík, J. Gresty
Internet, multimediálne výučbové programy, slovníky, gramatické prehľady.

7. Hodnotenie žiakov

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov č.22/2011 pre hodnotenie a klasifikáciu. Hodnotiť sa bude známku. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa platných metodických pokynov.

Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať budeme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Pri klasifikácii sa budeme sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Hodnotiť sa budú komunikačné zručnosti v jazyku, ústne odpovede, písomne práce a testy, projekty. Hodnotená bude tiež aktivita žiakov na hodinách, zapájanie sa do hier. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Predmetom hodnotenia v anglickom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami, ktoré sú definované v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Podklady pre klasifikáciu:

1. Kontrolné práce po tematickom celku
2. Čiastkové ústne a písomne overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
3. Projektová – tematická práca
4. Prezentácia vybranej témy
5. Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodinách

Hodnotenie diktátov: Známkou	Počet chýb
1	0,1,2,3
2	4,5,6
3	7,8,9,10
4	11,12,14,14
5	15 a viac

Hodnotenie testov a písomných prác:

Známkou	Percentá
1	100-90%
2	89-75%
3	74-50%
4	49-30%
5	29-0%

Čítanie sa bude hodnotiť jednou známku.

Projekty po prezentácii sa budú hodnotiť jednou známku

VZDELÁVACIA OBLASŤ: ČLOVEK A PRÍRODA

BIOLÓGIA - 5.ROČNÍK

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

DEJEPIS - 5.ROČNÍK

Charakteristika predmetu

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovávanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, javov a procesov v čase a priestore, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej i celosvetovej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti.

V procese výučby dejepisu na základnej škole sa kladie osobitný dôraz na dejiny 19. a 20. storočia preto, lebo v nich môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Dejepis vedie žiakov k vzťahu k vlastnej minulosti cez prizmu prítomnosti ako súčasti rozvíjania, korigovania, kultivovania a zachovávaní ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i vzťah k minulosti iných národov a etník. Rovnako tak k pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Má tiež prispievať k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Dejepis pripisuje dôležitosť aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Ciele predmetu

Žiaci

- ☐ nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom čase,
- ☐ nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom priestore,
- ☐ naučia sa čítať a používať dejepisnú mapu,
- ☐ získajú základné vedomosti a spôsobilosti z oblasti vybraných historických udalostí, javov, procesov z národných a svetových dejín,
- ☐ nadobudnú spôsobilosť pochopiť príčiny, priebeh a dôsledky historických udalostí,
- ☐ získajú schopnosti poznávať históriu na základe analýzy primeraných školských historických písomných, obrazových, hmotných a grafických prameňov a sú schopní týmto prameňom klásť primerane adekvátne otázky,
- ☐ rozvinú si komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti.
- ☐ osvoja si postupne spôsobilosť historickej kultúry ako schopnosti orientovať sa v mnohosti kultúrnych situácií, v ktorých sa stretávame s históriou.

Kľúčové kompetencie

Žiaci si kladú otázky a použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

s historickým časom

- ☐ zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky,
- ☐ zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne,
- ☐ rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja,
- ☐ využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti.

s historickým priestorom

- ☐ rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor,
- ☐ zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti v historickom priestore,
- ☐ rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti.

s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním

- ☐ vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť,
- ☐ popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov,
- ☐ rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti,
- ☐ skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho,
- ☐ určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- ☐ vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- ☐ rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období,
- ☐ rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj.

Žiaci aplikujú svoje otázky v nových situáciách, v skúmateľských postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch – stopách po minulosti

- ☐ z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných,
- ☐ z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, z webových stránok,
- ☐ z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie.

pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty

- ☐ vyberaní informácií, napríklad z úryvku písomného prameňa, z učebnice, z internetu,
- ☐ organizovaní informácií, napríklad prostredníctvom poznámok, kľúčových pojmov, pamäťových máp, obrazového materiálu,
- ☐ porovnávaní informácií, napríklad podobnosti a odlišnosti, porovnať staré a nové, čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo,
- ☐ rozlišovaní a triedení informácií, napríklad rozlíšiť fakt, fikciu prostredníctvom karikatúry, legendy, povesti, spomienky,
- ☐ zaraďovaní informácií, napríklad na časovú priamku historické udalosti, do tabuľky, grafu, diagramu,

☐ kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií, napríklad **zhodnotením viacerých webových stránok na jednu tému.**

pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu

☐ pri vymedzovaní predmetu skúmania, napríklad **písomného úryvku z prameňa, mapy, grafu, diagramu,**

☐ pri vytvorení plánu skúmania, napríklad **fotografie, historického obrazu,**

☐ pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania, napríklad **pästného klinu, nástroja pomocou zmyslov, v múzeu, archíve,**

☐ pri vytvorení záznamu zo skúmania, napríklad **o ľudoch, predmetoch a veciach na karikatúre, verbálneho textu.**

pri vyhľadávaní relevantných informácií

☐ pri organizovaní informácií, napríklad **prostredníctvom poznámok, kľúčových pojmov, pamäťových máp, obrazového materiálu,**

☐ porovnávaní informácií, napríklad **podobnosti a odlišnosti, porovnať staré a nové, čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo,**

☐ pri rozlišovaní a triedení informácií, napríklad **rozlíšiť fakt, fikciu prostredníctvom karikatúry, legendy, povesti, spomienky,**

☐ pri zaraďovaní informácií, napríklad **na časovú priamku historické udalosti, do tabuľky, grafu, diagramu,**

☐ pri kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií, napríklad **zhodnotením viacerých webových stránok na jednu tému.**

☐ pri zoradení výsledkov, napríklad **na časovú priamku, do Vennovho diagramu, do tabuľky, do schém, rozpoznaní podstatného od nepodstatného, napríklad určovaním kľúčových pojmov, postupným vymedzovaním, historických pojmov v texte, zostavovaním pojmov do pamäťovej mapy,**

☐ integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca, napríklad **prostredníctvom chronologickej tabuľky,**

☐ vyhodnocovaní správnosti postupu, napríklad **overovaním historických faktov,**

☐ tvorbe súboru vlastných prác, produktov (portfólio), napríklad **obrazového materiálu, plagátu, letáku, nákresu, kresby.**

„Učenie o histórii začína vtedy, keď žiak zameria svoju pozornosť, napríklad na základe otázky, záujmu či vonkajšieho podnetu vo vzťahu k histórii ako celku a vníma z nej vybrané primerané materiály z minulosti. S týmto materiálom potom pracuje pomocou vecnej analýzy. Ďalším jeho krokom je interpretácia popísaného a hľadanie vzťahov k iným historickým svedectvám. Následne žiak hľadá historický i osobný význam, vytvára hodnotový súd. Ten sa potom stáva východiskovým bodom pre proces komunikácie s ostatnými a podnecuje ďalšie otázky vo vzťahu k minulosti, prítomnosti a budúcnosti. Môže rovnako tak viesť ku konaniu, vytváraniu produktov žiakovej činnosti, k vlastnému zobrazeniu a výkladu histórie, čo možno tiež chápať ako určité rozšírenie histórie ako celku. Všetky tieto naznačené kroky možno zhrnúť do nasledujúcich špecifických kompetencií učenia sa o histórii. **1. pozorovanie 2. analýza 3. interpretácia 4. hodnotenie 5. produkcia.**“

Obsahový a výkonový štandard učebného predmetu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: ☐ použiť správne pojmy, ktoré súvisia s tokom času, ☐ zakresliť na časovú priamku časové kategórie od blízkych po vzdialené, ☐ preskúmať okolie svojho bydliska, ☐ rozpoznať staré od nového ☐ rozpoznať, čo sa zmenilo za posledný rok jeho života, ☐ zaznamenať rozprávanie rodinných príslušníkov o minulosti, ☐ rozlíšiť jednotlivé generácie vo svojej rodine, ☐ rozlíšiť jednotlivé druhy historických prameňov, ☐ rozpoznať rozdiel medzi zemepisnou a dejepisnou mapou, ☐ zostaviť obrazový materiál o pohybe ľudí v minulosti a prítomnosti, ☐ pracovať so školskými historickými prameňmi, ktoré približujú danú tematiku.	minulosť, prítomnosť, budúcnosť deň, mesiac, rok, dátum, letopočet kalendár desaťročie, storočie, tisícročie bydlisko, obec, región, Slovensko rodinný album, fotografia generácia, rodostrom historické pramene (písomné, obrazové, hmotné) múzeum, knižnica, archív, školská kronika mapa vyst'ahovalectvo, prisťahovalectvo, stretávanie kultúr základné analytické otázky: Kto je autorom prameňa? Kedy bol napísaný prameň? Čo je obsahom prameňa
ČLOVEK A KOMUNIKÁCIA Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: ☒ rozlíšiť jednotlivé druhy komunikácie medzi ľuďmi, ☒ prerozprávať príbeh z minulosti svojho regiónu, ☒ identifikovať dôsledky konfliktov a vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije, ☒ zdôvodniť stálu prítomnosť vojen v minulosti a prítomnosti, ☒ pracovať so školskými historickými prameňmi, ktoré približujú danú tematiku.	jazyk, písmo, kniha, noviny, rozhlas, televízia, internet náboženstvo legendy, mýty, povesti konflikt, vojna, detský vojak, mier, obeť detská práca

ZÁKLADNÉ TÉMATICKÉ CELKY

Od blízkeho k vzdialenému – 19 hod.

Človek v premenách priestoru – 26 hod.

Človek a komunikácia – 21 hod.

Medzipredmetové vzťahy

Na hodine dejepisu možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- občianskej výchovy
- zemepisu
- slovenského jazyka a literatúry

Prierezové témy

Názov	Obsah	Skratka
Multikultúrna výchova	Rozvíjať u žiakov schopnosť rozoznať, rešpektovať, podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Podporovať akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality, rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Umožniť poznanie svojej kultúry aj iných kultúr, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné.	MUV
Osobnostný a sociálny rozvoj	Rozvíjať u žiakov osobnostné a sociálne spôsobilosti prebratím od významných osobností minulosti. Upriať ich na kladné typy a eliminovať vplyv záporných. Rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie.	OSR
Environmentálna výchova	Ozrejmiť žiakom súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k životnému prostrediu. Viesť ich k pochopeniu rôznych vplyvov, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie ľudí v rôznych dejinných obdobiach.	ENV
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Žiaci vypracujú projekt „Významné slovenské osobnosti“, a tak preukážu kompetencie komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.	TBZ
Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	Pri témach súvisiacich s históriou regiónu, so staviteľstvom, ľudovým umením. Žiaci budú: zážitkovým spôsobom spoznávať históriu svojho regiónu; formou vychádzok, exkurzií spoznajú historickú nadväznosť a uvedomia si hodnotu pamätníkov, stavieb v regióne; formovať vzťah, úctu a hrdosť na prácu svojich predkov.	RLK
Finančná gramotnosť	Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom. Chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a svojich blízkych. Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodiny. Inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností. Uviesť príklady úspešných jednotlivcov na svojej plánovanej profesijnej ceste. Analyzovať a vyhodnotiť reklamné tvrdenia. Vysvetliť vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb. Chápať funkciu peňazí ako prostriedku na ich zabezpečenie.	FIG

Mediálna výchova	Priebežne pri triedení a kritickom hodnotení informácií týkajúcich sa zamerania predmetu a pri konfrontácii názorov získaných z médií. Žiaci budú: rozvíjať svoju mediálnu kompetenciu, t.j. zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty; formovať schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.	MEV
------------------	--	-----

Pedagogické stratégie

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Od blízkeho k vzdialenému	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Človek v premenách priestoru a času	Informačnoreceptívna- výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh, Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda
Človek a komunikácia	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh, Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda

Hodnotenie predmetu a žiakov

Hodnotenie žiakov:

Predmet dejepis je povinne klasifikovaný podľa platného klasifikačného poriadku, ktorý vymedzuje hodnotenie prospechu žiakov. Konkrétne dotvorenie systému hodnotenia determinuje typ osobnosti každého učiteľa, charakter triedy, klímu našej školy. Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa využívajú postupy zabezpečujúce korektné a objektívne hodnotenie. Pravidelne sa uplatňujú vzájomné hodnotenie spolužiakov a sebahodnotenie. Hlavným cieľom hodnotenia je naučiť žiaka hodnotiť samého seba, aby vedel posudzovať vlastné sily a schopnosti. Hodnotí sa osvojenie základných poznatkov, zručností a postojov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. V predmete dejepis učiteľ dáva žiakom šancu vyvíjať sa primeraným tempom, hodnotí každý výkon žiaka bezprostredne po jeho ukončení. Toto hodnotenie má hlavne motivačný charakter.

Otázky a úlohy, využívané na preverovanie vedomostí môžu byť:

- faktografické a terminologické – čo, kde a kedy sa stalo, udialo, kto, čo kedy urobil.....
- analyticko-syntetické – zamerané na stupeň pochopenia udalosti a procesov
- interpretačné – sú zamerané na analýzu, syntézu, interpretáciu a hodnotenie historických udalostí a procesov na základe prameňov a historickej literatúry

Na dejepise sa hodnotia:

- vedomosti a schopnosti
- referáty žiakov
- aktivita žiakov pri práci na hodine
- správnosť a rýchlosť riešenia úloh z učebnice
- práca s poznámkami – obsahová úroveň, výstižnosť, funkčnosť
- prístup k predmetu – nosenie pomôcok (učebnica, zošity.....)

Metódy hodnotenia - ústne
- písomne

Prostriedky hodnotenia:

- ústna odpoveď
- písomné práce
- projekty
- referáty

Kritéria hodnotenia

Vedomosti sú vyjadrené známku. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme postupovať podľa Metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon v súlade s prílohou č. 2 k Metodickému pokynu č. 22/2011 - Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v ZŠ.

Klasifikačná tabuľka

Klasifikačný stupeň	počet %
1	100 – 90
2	89 – 75
3	74 – 50
4	49 – 25
5	24 - 0

Pri stanovovaní známky za tematické a polročné písomné previerky, alebo testy, ale aj pri klasifikovaní žiaka na polrok a na konci školského roka.

Učebné zdroje:

Mária Tonková, Margita Miháliková
Dejepis pre 5. ročník ZŠ, SPN Bratislava 2009

Charakteristika predmetu

Geografia je predmet zaradený do okruhu Človek a príroda. Vyučuje sa 2 hodiny týždenne. Teda v školskom vzdelávacom programe je posilnený o 1 vyučovaciu hodinu.

Posilnenie sa využíva na doplnenie počtu hodín v náročnejších učivách, dôkladnejšie opakovanie a precvičovanie učiva s použitím IKT a tiež na podrobnejšie spoznanie prírodných krás i miest vytvorených človekom a zaradených do UNESCO a tvorbe projektov o týchto zaujímavých miestach.

Všeobecným cieľom vyučovania geografie je postupne žiakom sprostredkovať poznatky o základných zákonitostiach stavu a vývoja krajiny. V úvode sú zaradené pojmy z planetárnej geografie a stručné vysvetlenie pojmov fyzickej a humánnej geografie. V ďalšej časti vyučovania sa skúma krajina, vzťah človeka a krajiny. Vzhľadom na narastanie problémov vyplývajúcich z aktivít človeka a ich vplyvu na prírodu, pomáha ich riešiť v rámci ekologickej výchovy, ktorá vedie k ochrane životného prostredia. Zastúpená vo vyučovaní je tiež environmentálna výchova, ktorá sa snaží žiaka viesť k vytvoreniu hodnotového systému, ktorý by konal v prospech ochrany krajiny. Práve v tejto časti sa veľká pozornosť venuje tiež miestnej krajine. Žiaci spoznávajú prírodné pamiatky regiónu a tým získavajú vzťah k vnímaniu potreby ochrany životného prostredia a okolitej krajiny.

V rámci vyučovania sa značný priestor venuje práci s mapami a ďalšími doplňujúcimi informáciami. Výuka sa realizuje nielen v učebni, ale aj v teréne a to formou vychádzok do okolia a exkurzie, ktorá má za cieľ spoznať chránené územie v okolitom kraji.

Do predmetu sú zaradené prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ekologická výchova, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a jeho prezentácia.

Ciele predmetu v prepojení na kľúčové kompetencie

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Považuje sa za ne súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny. Medzi všeobecné ciele patria:

- Používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a i.).
- Práca s informáciami o krajine ako časti Zeme (aj Zeme ako celku). Ich praktické využitie v bežnom živote a schopnosť vyhľadať a použiť ich pre praktické potreby (textové a dátové zdroje v tlačenej či digitálnej podobe).
Získané poznatky systemizovať do oblastí fyzickej a humánnej geografie.
- Pri vyučovaní geografie sa veľký dôraz kladie na literatúru ako zdroj, nielen učebnice ale ja odborné a populárno-vedecké časopisy, ktoré prinášajú aktuálne informácie. Podporujeme tým potrebu čítania u žiakov, správne porozumenie prečítaného a spracovanie a interpretáciu. Prvotné rozvíjanie čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov považujem za základné vyjadrovacie prostriedky geografie.
- V obsahu geografie sa snažíme o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných disciplínach (história, biológia, geológia, fyzika, chémia, sociológia, filozofia). Vytvoriť ich prepojenie tak, aby vznikol komplexný obraz o regiónoch v rôznych častiach sveta. V novom zameraní geografie, kladieme väčší dôraz na kultúru a charakteristiku kultúrnych prejavov ľudí v rôznych častiach sveta, preto prinášame aj väčšie prepojenie s hudobnou a výtvarnou výchovou.
- Rozvíjanie kompetencií vedúcich k iniciatívnosti a tvorivej práci žiakov spracúvaním projektov prírodnej krásy sveta a pamiatky UNESCO.
- Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.

V rámci školského programu okrem všeobecných cieľov geografia rozvíja aj nasledovné ciele:

- pomôcť žiakom uvedomovať si prírodné krásy a historické pamätihodnosti sveta za účelom pestovania úcty ku krajine,
- z hľadiska spoločenského významu naučiť žiakov chápať existujúce a hroziace problémy a tým viesť k vytváraniu environmentálneho vedomia u žiakov.

Požadovaný výstup žiakov z geografie v 5. ročníku

- orientovať sa na mape podľa geografických súradníc,
- vysvetliť príčiny striedania dňa a noci, ročných období a uviesť dôsledky pohybov Zeme,
- čítať základné údaje z mapy, vypracovať plán obce s dôležitými objektmi,
- vymenovať a ukázať na mape svetadiely a kontinenty,
- opísať geografickú sieť a zdôvodniť jej vytvorenie,
- odmerať vzdialenosť na mape grafickou mierkou,
- vysvetliť základné geografické pojmy,
- pripraviť projekt o vybraných miestach a vedieť ho prezentovať,
- pri získaní údajov vedieť využívať všetky dostupné zdroje – internet a odbornú literatúru.

Obsahový a výkonový štandard učebného predmetu

5. ročník ZŠ (nižšie stredné vzdelávanie) (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín

ZÁKLADNÉ TÉMATICKÉ OKRUHY

1. téma: **Planéta Zem** - 17hod.
2. téma: **Zobrazenie Zeme** - 11 hod.
3. téma: **Cestujeme po Zemi** - 30 hod.
4. téma: **Geografické exkurzie a vychádzky** - 8 hod.

Stratégia vyučovania

Z didaktických metód vyučovania sa v geografii využije niekoľko variant metód. Ich použitie bude závisieť od témy a štruktúry vyučovacej hodiny. Okrem klasických metód / motivačný rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, precvičovanie a opakovanie učiva/ sa veľký dôraz kladie na:

- ❖ začlenenie práce s kartografickým materiálom, hlavne mapou– či už v atlasoch alebo s mapami na internete, ale i glóbusom, práce s literatúrou- učebnicou, zemepisnou čítankou, encyklopédiami a doplňujúcimi zdrojmi,
- ❖ začlenenie skupinovej práce do výučby, podporovať komunikáciu medzi žiakmi a učiteľom,
- ❖ samostatné vyhľadávanie informácií, vedenie žiakov k samostatnej práci pri vypracovávaní referátov a projektov,
- ❖ maximálne využitie IKT vo výučbe - výukové programy, dataprojektor, počítač, DVD filmy, interaktívne cvičenia,
- ❖ využitie didaktických hier - geografické tajničky, doplňovačky a osemsmerovky,
- ❖ zaradenie geografických vychádzok, exkurzie, pričom vychádzky zamerať na praktickú aplikáciu získaných vedomostí pri práci v teréne.

Výučba bude prebiehať v triede, ale aj v počítačovej učebni a učebni s interaktívnou tabuľou a v teréne.

Prierezové témy

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	- naučiť žiakov komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, pracovať v skupine, prezentovať svoju prácu aj prácu skupiny
Osobnostný a sociálny rozvoj	- rozvíjať ľudský potenciál žiakov, poskytovať základy pre plnohodnotný a zodpovedný život, rozvíjať osobné a sociálne spôsobilosti, ktoré spätne podporujú akademický rozvoj - rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole
Environmentálna výchova	- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu
Mediálna	Množstvo informácií sa dnes dostáva ku žiakom cez Internet. Nie každý žiak dokáže obsah stránok selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty – zdroj informácií.
Rozvoj finančnej gramotnosti	Vytvoriť trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia. Kultúrne pamätihodnosti Slovenska Poukázať a vysvetliť žiakom, že ľudí neposudzujeme podľa vonkajšieho vzhľadu príslušnosťou k inej rase.
Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra Multikultúrna	Poukázať na toleranciu a rešpektovanie iných kultúr, náboženstiev, tradícií, jazyka, spôsobu života, mentality a ľudských výtvorov. Upozorniť na využívanie výsledkov vedy a výskumov z hľadiska časového i priestorového na Zemi.
Ochrana života a zdravia	Pohyb a pobyt v prírode. Zásady orientácie v prírode podľa prírodných úkazov, kompasu, buzoly, mapy

Učebné zdroje

- ❖ učebnica: RNDr. Ivan Ružek a kol., GEOGRAFIA pre 5. ročník základných škôl atlasy: Školský geografický atlas, Atlas Slovenska, glóbus, kompas, buzola
- ❖ encyklopédie a odborné časopisy : Geografia, Geo, Ľudia a Zem, National geographic
- ❖ DVD filmy a výukové programy : Zázraky vesmíru, Didakta Zemepis, Terasoft programy, ďalšie podľa priebežnej ponuky
- ❖ internet: Program Albert, internetové geografické portály, testy Hot potatoes, interaktívne cvičenia

Hodnotenie predmetu

Prebieha v súlade s príslušným metodickým pokynom. Pri hodnotení a klasifikovaní žiakov so špecifickými potrebami dodržiavame metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špecifickými potrebami.

Žiak bude hodnotený priebežne i sumárne na konci jednotlivých polrokov. Hodnotenie práce žiaka bude pozostávať :

- z ústnych odpovedí (žiak bude ústne odpovedať minimálne 2x v danom štvrtroku)
- z písomných odpovedí (žiak bude skúšaný písomnou formou - testom, riešením problémových úloh minimálne 1x za polrok)

- z tvorby a prezentácie referátov a prezentácií v MS PowerPointe (žiak môže mať i viac prezentácií, ale do klasifikácie sa započítajú 2 v danom roku)
- samostatnej práce na hodinách, aktivity pri plnení úloh
- vytvorenia pracovného listu pri opakovaní (žiak môže vytvoriť jeden pracovný list za rok)
- písomné úlohy budú hodnotené známkou, ostatné slovne i známkou

U žiakov rozvíjame správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka posudzujeme získané kompetencie v súlade so školským vzdelávacím programom.

Hodnotíme a klasifikujeme:

- komunikačné zručnosti
- jazykové schopnosti
- manuálne zručnosti a ich využitie
- umelecké a psychomotorické schopnosti
- analýzy problémov a schopnosti ich riešenia

Pri klasifikácii v prípade písomného skúšania žiakov používame túto 5-stupňovú klasifikačnú škálu:

100- 90 % 1

89 - 75 % 2

74 - 50 % 3

49 - 30 % 4

29 - 0 % 5

Kritéria hodnotenia projektu:

Kritéria hodnotenia projektu:

1. obsah – 2 body
2. forma – 2 body
3. prezentácia – 4 body
4. obhajoba – 2 body

celkové hodnotenie:

- 10-9 bodov: *výborný*
 8-7 bodov: *chválitebný*
 6-5 bodov: *dobrý*
 4-3 bodov: *dostatočný*
 2-0 bodov: *nedostatočný*

Hodnotenie prospechu

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Požadovaný výstup žiakov z geografie

- čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie a vhodným spôsobom ich triediť,
- získať údaje z nesúvislých textov – grafov, diagramov, máp,
- získavanie informácií zo zdrojov na internete, správne ich triediť,
- čítať obrázky, rozvíjať vizuálnu gramotnosť.
- vysvetľovanie vzniku a procesu prírodných dejov v jednotlivých oblastiach sveta,
- získavanie informácií o rôznych kultúrach sveta a ich hodnotenie,
- hodnotenie vzťahov jednotlivých skupín obyvateľstva medzi sebou, v týchto častiach je potrebné sa zamerať na objektívne spracovávanie informácií.

TEMATICKÝ CELOK/ ČASOVÁ DOTÁCIA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	PRIEREZ. TÉMY
Úvodná hodina	Výchova žiakov k BOZ na hodinách geografie.	Z názvu predmetu vie žiak odvodiť jeho obsah. Dodržiava pravidlá bezpečnosti v učebniach a pri práci s pomôckami.	
Planéta Zem/ 17 hod.	Zem ako sploštená guľa. Čo si ľudia mysleli o tvare Zeme. Slnčná sústava, hviezdy, planéty, mesiace, planétky, kométy. <i>Projekt. Slnčná sústava.</i> Povrch Mesiaca. Pristátie na Mesiaci. Fázy Mesiaca. Rozpoznať základné prvky slnečnej sústavy na jednoduchom náčrte, opísať zdanlivú dráhu Slnka a Mesiaca na oblohe (obrázkoch, náčrtoch) – PL Mesiace – zatmenie Mesiaca, zatmenie Slnka. Otáčanie Zeme okolo vlastnej osi- striedanie dňa a noci. Severná a južná pologuľa, východná a západná pologuľa, sklon zemskej osi, priklonenie severnej a južnej pologule. Polárny noc, polárny deň Pomer vody a pevniny na Zemi. Oceány. Kontinenty a svetadiely. Kontinenty a svetadiely. Svetový čas, dátumová hranica.	Žiak vie, aký tvar má Zem. Vie, prečo sa strieda deň a noc, prečo a ako sa striedajú ročné obdobia. Žiak vie povedať rozdiel medzi hviezdou a planétou. Vie vymenovať planéty slnečnej sústavy, uviesť charakteristiku každej planéty. Vie prezentovať pred spolužiakmi základné informácie o planétach. Žiak vie, že ľudia vstúpili na Mesiace. Vie určiť štvrt Mesiaca, vie ako vzniká zatmenie Mesiaca a zatmenie Slnka. Vysvetliť príčiny striedania dňa a noci na Zemi. Vysvetliť príčiny striedania ročných období. Vysvetliť rozdiel medzi polárnou nocou a polárnym dňom, vedieť príčiny vzniku polárnej noci a polárneho dňa. Na glóbose/mape vie žiak ukázať oceány a kontinenty/svetadiely. Vie, ktoré oceány obmývajú jednotlivé kontinenty. Vie, čo je kontinent, svetadiel, ostrov, polostrov, oceán, more, záliv. Určiť podľa mapy časových pásem, kde na Zemi je viac hodín ako na Slovensku a kde menej.	MDV TPZ MKV OSR FG

Zobrazovanie Zeme/ 11 hod.	Zemské poglobule. GPS. Zemepisná šírka a dĺžka. Rovnobežky, rovník, obratníky, polárne kružnice. Poludníky, nultý poludník, dátumová hranica, geografická sieť. Rôzne druhy máp. Farby a značky na mapách. Mierka mapy – grafická mierka, mapy malých mierok, mapy veľkých mierok. Výpočet skutočnej vzdialenosti – PL	Na glóbose/mape vie žiak určiť póly, zemské poglobule, rovník, nultý poludník, rovnobežky, poludníky, obratníky, polárne kružnice. Vie zdôvodniť vytvorenie geografickej siete. Vie určiť polohu ľubovoľného miesta na glóbose/mape geografickými súradnicami, nájsť miesto s danými súradnicami. Pozná význam GPS. Vyhľadať na glóbose, mape konkrétne miesto podľa súradníc. Žiak vie, aký význam majú geografické mapy, automapa, turistická mapa. Vie ako sa označujú výškové stupne, hĺbka morí, vodstvo, sídla, dopravné tepny. Vyhľadať na glóbose, mape konkrétne miesto podľa súradníc. Žiak vie vysvetliť čo je to mierka mapy, aké praktické využitie má mapa s veľkou/ malou mierkou. Pomocou grafickej mierky zistí vzdialenosť 2 bodov na mape. Porovnať na mapách rôznych grafických mierok vzdialenosti. Identifikovať na mape základné objekty v krajine (vie „čítať“ obsah mapy). Vyhľadať konkrétne miesta na digitálnych mapách.	FG
Cestujeme po Zemi / 30 hod.	Stavba Zeme. Ako vyzerá sopka. Sopky na Slovensku. <i>Projekt. Sopky</i> Ako sa mení tok rieky. Kolobeh vody v prírode. <i>Projekt. Kolobeh vody v prírode..</i> Pevninské a horské ľadovce. Ako vznikajú jazerá. Vplyv globálneho otepľovania na ľadovce. Zloženie atmosféry Zeme.	Vysvetliť (vlastnými slovami) príčiny vzniku pohorí, vymenovať činitele, ktoré sa podieľajú na zarovnávaní pohorí. Poznať z litosferických dosiek. Pozná dôsledky pohybu dosiek – vznik pohorí, priekop, zemetrasení. Žiak vie vysvetliť ako prebieha výbuch sopky, vie čo je magma, kráter, gejzír. Vie uviesť príklady veľkých sopečných výbuchov. Vie vytvoriť prezentáciu na vopred zadanú tému, max. 10 slajdov, používať animácie, obrázky, formátovanie textu, následne finálnu ppt obhájiť pred spolužiakmi. Ukázať na mape regióny s veľkým počtom sopiek/zemetrasení. Vie, prečo vznikajú zemetrasenia, cunami, čo je Richteraova stupnica. Zhodnotiť podľa mapy (glóbusu) rizikové zemetrasné oblasti na Zemi. Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní popri rieke od jej prameňa k ústiu: • vysvetliť vznik riek a jazier, • opísať, ako sa vytvárajú doliny (kaňony) a vodopády. Žiak vie ako sa mení tok rieky.	TPZ ENV OSR DV MKV MDV RGV

	Ozónová vrstva, skleníkový efekt. Predpoveď počasia. Ako vznikajú zrážky. Podnebné pásma. Typy krajín na Zemi. <i>Projekt. Typy krajín na Zemi.</i> Ľudské sídla a rozdiely medzi nimi. Funkcie miest. Pamiatky UNESCO na Slovensku. <i>Projekt. Prírodné pamiatky zapísané v zozname UNESCO</i>	Vie, čo je povodie, úmorie, kaňon, vodopád, delta. Vie popísať kolobeh vody v prírode. Na mape vie nájsť najväčšie rieky a jazerá. Na glóbose/mape vie žiak ukázať veľké ľadovce a jazerá, ktoré vznikli vplyvom ľadovcov. Vie, že sever Eurázie a Ameriky bol zaľadnený. Pozná vplyv globálneho otepľovania na zánik ľadovcov. Žiak vie, že atmosféru Zeme tvorí dusík a kyslík, že s rastúcou výškou klesá hustota a teplota atmosféry. Vie, aký význam má ozónová vrstva, ako vzniká skleníkový efekt. Žiak vie, čo je počasie, čím sa zaoberá meteorológia, ako sa meria teplota vzduchu a množstvo zrážok. Vie, ako vzniká dážď/búrka, ako ovplyvňujú počasie tlaková výš a níž. Žiak vie, čo je podnebie. Vie vymenovať, ukázať na mape a stručne charakterizovať podnebné pásma a typy krajín v nich. Na mape vie žiak ukázať oblasti pokryté rozsiahlymi dažďovými pralesmi, savanami, púšťami ..., pozná ich význam a prírodné pomery – podnebie, rastliny, živočchy. Zdôvodniť usporiadanie rastlínstva a živočíšstva podľa nadmorskej výšky (výškovú stupňovitost') Na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany prírodných pamiatok zapísaných v Zozname prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbose). Porovnať životné podmienky ľudí žijúcich v meste a na vidieku, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva, vie akú funkciu majú mestá, prečo sa ľudia sťahujú do miest. Na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany kultúrnych pamiatok zapísaných v Zozname kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbose).	
Geografické exkurzie a vychádzky / 8 hod.	Turistické vybavenie, turistická mapa, orientácia mapy, kompas, členitosť terénu, nadmorská výška, záujmové body, vrcholy s výhľadom, turistické značky, smerovník, Geocaching, GPS <i>Projekt. Geografická vychádzka</i>	Vytýčiť trasu geografickej exkurzie (vychádzky) a slovne opísať jej priebeh. Odhadnúť vzdialenosti k zaujímavým bodom na mape (vrcholy, kultúrno-historické a prírodné pamiatky) a náročnosť prístupu k nim. Pomocou prístroja GPS (mobilu) nájsť zaujímavé miesto. Vie vytvoriť prezentáciu na vopred zadanú tému, max. 10 slajdov, používať animácie, obrázky, formátovanie textu, následne finálnu ppt obhájiť pred spolužiakmi.	OZZ TPZ

VZDELÁVACIA OBLASŤ: ČLOVEK A HODNOTY

ETICKÁ VÝCHOVA – 5. ROČNÍK

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA – 5. ROČNÍK

1. Charakteristika učebného predmetu

Predmet náboženská výchova v nižšom strednom vzdelávaní odovzdáva základné náukové predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Ponúka im pomoc pri orientácii v súčasnom svete z biblického hľadiska, kresťanskej tradície a vedie k oboznámeniu a ponuke kresťanského štýlu života. Umožňuje konfrontovať sa s veľkými existenčnými otázkami človeka a hľadať na ne odpovede. Zároveň je aj službou spoločnosti, kde napomáha výchove detí a mladých ľudí najmä svojim preventívnym systémom. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi. Je výchovou k zodpovednosti za vlastné konanie, učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať ani nebyť manipulátormi, chápať vlastné konanie i konanie druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií.

2. Ciele učebného predmetu

Žiaci

- získajú povedomie úcty k jedinečnosti a neopakovateľnosti každej živej bytosti, zvlášť človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- prehľadujú si vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o dôležitosti Panny Márie v dejinách spásy,
- naučia sa vnímať v životoch svätých Božie pôsobenie a výzvu nasledovať ich,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- nadobudnú orientáciu v morálnych hodnotách, ktoré vyplývajú z Desatora a patria ku kresťanskému životnému štýlu,
- zorientujú sa v otázkach, ktoré prináša dnešná spoločnosť a v kresťanskom postoji voči nim,
- uplatnia vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- objavia potrebu modlitby a sviatostného života pre svoj vzťah s Bohom a ľuďmi,
- získajú poznatky o iných náboženstvách, čo ich vedie k vzájomnej tolerancii,
- nadobudnú vzťah oddanosti k Trojjedinému Bohu, jeho zákonom a výzve k budovaniu jeho kráľovstva,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovávajú svoju vieru v Ježiša Krista ako Pána a Spasiteľa,
- uplatnia v živote výzvu byť Ježišovými učeníkmi a odovzdávať Jeho posolstvo vo svojom okolí.

Ročníková téma: POZNÁVANIE CEZ DIALÓG

Cieľom je poukázať na miesto, dôležitosť a rôzne spôsoby dialógu prostredníctvom sviatostí, liturgického slávenia čítania Božieho slova.

Ročníkový symbol: Dom

Ročníkový cieľ:

Prehľbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie. Spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom. Oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom modlitby a slávenia.

3. Kľúčové kompetencie

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, kladie otázky a zisťuje odpovede, učí sa konfrontovať s názormi druhých, počúvať a byť otvorený pre odlišnosti, žiak si osvojuje vhodnú argumentáciu, učí sa vypočúť spoludiskutujúceho, formuluje otázky, porovnáva, oponuje, formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory, žiak sa učí reagovať primerane situácii, je schopný uvedomiť si vlastné reakcie v konflikte, vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim spôsobom, sformulovať „ja - správu“ a vyjadriť svoje pocity, žiak sa učí dešifrovať a vhodne používať symboly, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

učí sa vyhľadávať a triediť informácie, vyhodnocuje výsledky svojho učenia a diskutuje o nich

kultúrne kompetencie:

Žiak

osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie, učí sa akceptovať druhých ľudí takých, akí sú angažuje sa a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky, všíma si kultúrne prejavy iných národov, národností, etník, iné kultúry a ich umenie považuje za rovnocenné a inšpirujúce, žiak vníma obrazy a symboly, architektúru, ľudovú tvorivosť (kroje, výšivky, ornamenty) rešpektuje kultúrne tradície ako základ súčasného umenia, osvojuje si prácu s literárnymi žánrami a druhmi, vníma pôvod umeleckých diel vyrastajúcich z kresťanskej tradície (obraz, literatúra, hudba, móda) žiak si osvojuje kritický prístup k médiám

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

učí sa tolerancii, ústretovosti ale aj kritickosti, k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje, objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon, uvedomuje si svoje silné a slabé stránky, žiak sa vníma ako časť celku, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí, buduje návyk vonkajších prejavov úcty k opačnému pohlaviu, žiak zaujíma pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom

občianske:

Žiak

adapтуje sa na meniace životné a pracovné podmienky, podľa svojich schopností a možností sa podieľa na ich aktívnom a tvorivom ovplyvňovaní, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri vytváraní pravidiel, zapája sa do občianskeho života vo svojom okolí háji svoje práva aj práva iných, vníma dôležité postavenie rodiny ako základnej bunky spoločnosti

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

zaujíma sa o rôzne problémy a nové veci, prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadmi a postupmi, plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými, žiak vníma, rozpozná a pochopí problém závislostí, premyslí a naplánuje riešenie problému na modelovej situácii primerane svojej detskej skúsenosti obhajuje svoj názor

existenciálne kompetencie:

Žiak

objavuje opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva, oceňuje skúsenosti druhých ľudí – vzorov z dejín cirkvi, učí sa odhadnúť dôsledky rozhodnutí a činov človeka, objavuje existenciu nemennej pravdy, aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality

4. Obsahový a výkonový štandard učebného predmetu**5. ročník ZŠ (nižšie stredné vzdelávanie)**

1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín**ZÁKLADNÉ TÉMATICKÉ OKRUHY**

1. téma: **Boh hovorí k človeku** – 7. hod.
2. téma: **Dialóg Boha a človeka** – 9. hod.
3. téma: **Náš dialóg s Bohom** – 5. hod.
4. téma: **Obeta Božieho ľudu** – 6. hod.
5. téma: **Dialóg cez službu** – 6. hod.

5. Pedagogická stratégia

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cieľené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami) Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NBV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je rozdelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

6. Medzipredmetové vzťahy

Etická výchova

Komunikácia
Úcta k človeku
Empatia

Slovenský jazyk

Rozprávka
Prirovnanie

Dejepis

Človek v premenách priestoru
a času

Občianska výchova

Štátne symboly
Naši príbuzní, priatelia, susedia

Biológia

Príroda a život

Geografia

Objavovanie Zeme a vesmíru
Najkrajšie miesta na zemi -
- kultúrne stavby

Výtvarná výchova

Podnety výtvarného umenia - ranokresťanské a byzantské umenie
Kresba znakov, symbolov

7. Začlenenie prierezových tém

Prostredníctvom začlenenia prierezových tém do obsahu učiva náboženskej výchovy, žiak rozvíja nasledovné kompetencie:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- rozvíja sebareflexiu, spoznáva sám seba
- objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer

Environmentálna výchova

Žiak

- získava vedomosti o ochrane a pomoci životnému prostrediu

Mediálna výchova

Žiak

- vníma dôležitosť správy ako pozdrav a posolstvo

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Žiak

- vie oceniť službu rodičov pre rodinu

Rozvoj finančnej gramotnosti

Žiak

- začína zodpovedne rozhodovať, analyzovať informácie o peniazoch, plánovať svoju finančnú budúcnosť
- dokáže zodpovedne rozhodovať o finančnej hodnote daru

Multikultúrna výchova

Žiak

- spoznáva svoju kultúru, históriu, tradície

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Žiak

- symbolicky nakresliť schému rozdelenia liturgického roku

8. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie žiaka v predmete náboženstvo/náboženská výchova

Vo vyučovacom predmete náboženská výchova pri priebežnej klasifikácii učiteľ hodnotí očakávané výstupy stanovené vo výkonovom štandarde v príslušnom ročníku, alebo v cieľoch učebných osnov, prípravu na vyučovanie (domáce úlohy) riešenie teoretických a praktických úloh.

Pri súhrnnej klasifikácii hodnotí:

- a) učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách
- b) osvojené kľúčové kompetencie
- c) stupeň tvorivosti a samostatnosti prejavu
- d) osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, zručností a ich tvorivú aplikáciu
- e) usilovnosť a vzťah žiaka k činnostiam v edukačnom procese
- f) snahu o rozvoj svojich kompetencií

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak žiak dosahuje konkrétne výstupy stanovené vo výkonovom štandarde, očakávané kompetencie a ciele vzdelávania pohotovo, v určenom čase, s výrazným podielom samostatnej práce alebo len s minimálnou pomocou učiteľa. V činnostiach je aktívny, naplno využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje svoju autentickeosť, kreativitu a originalitu. V prípade potreby je schopný v plnej miere nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Má záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií. Vie pohotovo zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a aktívne vyjadriť svoj vlastný názor. Na vyučovanie sa pripravuje a plní zadané úlohy. Pri vyučovaní naplno využíva svoje schopnosti, možnosti a rezervy.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach aktívny, využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje menšiu mieru autentickeosti, kreativity a originality. Stanovené výstupy v určenom čase dosahuje s malou pomocou učiteľa. V prípade potreby je schopný nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Prejavuje snahu rozvíjať svoje kompetencie. Vie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie a plnenie zadaných úloh má drobné nedostatky. Pri vyučovaní sa snaží naplno využívať svoje schopnosti, možnosti a rezervy.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach skôr pasívny, málo využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje nízku mieru autentickeosti, kreativity a originality. Stanovené výstupy dosahuje v dlhšom ako určenom čase a s výraznou pomocou učiteľa. Prejavuje čiastočný záujem o vyučovanie a rozvoj svojej osobnosti. Jeho vedomosti a zručnosti sú obmedzené, s problémami aplikuje medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Ťažšie zaujíma postoj k požadovaným záležitostiam a s problémami vyjadruje svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie a plnenie zadaných úloh má výrazné nedostatky. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní využíva len čiastočne a preukazuje len malú snahu pre zlepšenie tohto stavu.

Stupeň 4 – dostatočný sa udeľuje výnimočne žiakovi, ktorý je na vyučovacích hodinách pasívny, nespoupracuje. Pri riešení teoretických a praktických úloh neprejavuje autentickeosť, kreativitu a originalitu. Stanovené výstupy dosahuje len pri výraznej pomoci učiteľa a za oveľa dlhší ako určený čas. Jeho vedomosti a zručnosti sú veľmi obmedzené, nedokáže aplikovať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Nevie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie trvalo preukazuje výrazné nedostatky. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní využíva len veľmi málo a nepreukazuje takmer žiadnu snahu pre zlepšenie tohto stavu.

Stupeň 5 – nedostatočný sa udeľuje celkom výnimočne žiakovi, ktorý proklamatívne ignoruje výučbu, odmieta spolupracovať, jeho vedomosti a zručnosti sú nedostatočné. Nedosahuje žiadne stanovené výstupy a to aj pri maximálnej pomoci a snahe učiteľa. Odmieta zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Na vyučovanie sa nepripravuje. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní nevyužíva; snahu pre zlepšenie tohto stavu neprejavuje.

Čo učiteľ náboženstva/náboženskej výchovy nehodnotí?

V školskom vyučovaní predmetu náboženská výchova sa **nehodnotí** účasť na liturgickom slávení v Cirkvi, nakoľko školské vyučovanie náboženskej výchovy je ponuka pre život s Cirkvou a nie kontrola života s Cirkvou. Nehodnotí sa postoj k Bohu, ale k edukačnému procesu v predmete.

Presné kritéria hodnotenia:

Známkou hodnotíme:

1. prácu s pracovným zošitom - priebežne
2. vytvorenie projektu – raz za polrok
3. krátke overenie vedomostí formou testu – raz za štvrťrok
4. aktivitu na hodine

Kritéria hodnotenia projektu:

1. obsah – 2 body
2. forma – 2 body
3. prezentácia – 4 body
4. obhajoba – 2 body

celkové hodnotenie:

10 – 9 bodovvýborný

8 – 7 bodovchválitebný

6 – 5 bodov.....dobrý

4 – 3 bodov.....dostatočný

2 – 0 bodov.....nedostatočný

Stupnica pri testoch:

100% - 90%	<i>výborný</i>
89,9% - 75%	<i>chválitebný</i>
74,9% - 50%	<i>dobrý</i>
49,9% - 35%	<i>dostatočný</i>
34,9% a menej	<i>nedostatočný</i>

Najväčšiu váhu pri klasifikácii má hodnotenie projektu a testu.

9. Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre piaty ročník základných škôl, PaedDr. Dobrenková Lenka, „POZNANIE CEZ DIALÓG“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n. o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

VZDELÁVACIA OBLASŤ: MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

MATEMATIKA 5. ROČNÍK

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

INFORMATIKA – 5. ROČNÍK

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

VZDELÁVACIA OBLASŤ: ČLOVEK A SVET PRÁCE

TECHNIKA – 5. ROČNÍK

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

VZDELÁVACIA OBLASŤ: UMENIE A KULTÚRA

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 5. ROČNÍK

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

HUDOBNÁ VÝCHOVA – 5. ROČNÍK

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

VZDELÁVACIA OBLASŤ: ZDRAVIE A POHYB

TELESNÁ VÝCHOVA - 5. ROČNÍK

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojuje si pohybové zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených pohybových zručností a návykov. Dôraz sa kladie na motiváciu k pohybovej a športovej aktivite, vyzdvihnutie osobitostí žiakov a ich individuálnych predpokladov pre vykonávanie daných činností.

CIELE PREDMETU:

- vysvetliť účinok pohybovej aktivity na zdravie s jej aplikáciou v dennom režime,
- získať vedomosti o potrebe pohybu ako prevencie pred civilizačnými ochoreniami,
- získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni,
- osvojiť si zásady správnej výživy,
- vysvetliť význam využívania telovýchovných a športových činností vo svojom voľnom čase,
- vysvetliť význam aktívneho odpočinku na odstránenie únavy,
- rozvíjať pohybové schopnosti a diagnostikovať úroveň pohybovej výkonnosti,
- osvojiť si techniku a pravidlá rôznych športov a športových disciplín,
- je motivácia žiakov k vykonávaniu pohybovej aktivity a k získaniu príjemného zážitku z vykonávanej pohybovej činnosti a zo športu.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU:

1. Zdravie a jeho poruchy
2. Zdravý životný štýl
3. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť
4. Športové činnosti pohybového režimu

ZDRAVIE A JEHO PORUCHY

Výkonový štandard:

- vysvetliť význam rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, zostaviť a realizovať rozcvičenie pre každý tematický celok,
- dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti,
- aplikovať zásady bezpečnosti, dopomoci a záchranu pri cvičení, poskytnúť prvú pomoc,
- ohodnotiť správne držanie tela, vysvetliť význam pohybovej aktivity na ľudský organizmus.

Obsahový štandard:

- úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením,
- cvičenia rozvíjajúce kondičné, kondično-koordinačné, koordinačné schopnosti pre potreby každého tematického celku,
- hygiena úborov,
- dopomoc a záchrana pri cvičení, prvá pomoc pri drobných poraneniach,
- zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela.

ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL

Výkonový štandard:

- vysvetliť základy racionálnej výživy, charakterizovať a uplatňovať pohybové činnosti podporujúce zdravý životný štýl,
- charakterizovať nebezpečenstvo závislosti na návykových látkach s negatívnym dopadom na zdravie človeka,
- uplatňovať rôzne formy pohybovej aktivity v režime dňa,

Obsahový štandard:

- zásady racionálnej výživy, pohybový režim, aktívny odpočinok,
- negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí,
- základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.).

TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONNOSŤ

Výkonový štandard:

- posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem,
- aplikovať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,
- každoročne preukázať rast úrovne pohybových schopností.

Obsahový štandard:

- poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, diagnostika VMV, normy VMV, zdravotne orientovaná zdatnosť,
- poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostike,
- kondičná príprava, rozvoj základných kondičných a koordinačných schopností, telesné zaťaženie, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii,
- kondičná gymnastika, všeobecný kondičný program, základná gymnastika,
- rebriny, lavičky, švihadlo, nízka kladinka, tyč, plná lopta, poradové cvičenia,
- skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5m, výdrž v zhybe, ľah- sed za 30 sek., vytrvalostný člnkový beh.

ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO REŽIMU

Výkonový štandard:

- používať odbornú terminológiu telovýchovných a športových činností, charakterizovať základné športové disciplíny všetkých tematických celkov, prezentovať optimálnu techniku preberaných pohybových zručností,
- aplikovať pravidlá pri vykonávaní športových činností, uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, pomocní rozhodcovia, organizátori, diváci,
- uviesť príklady úspešných slovenských a zahraničných športových reprezentantov, popísať význam základných olympijských myšlienok,

Obsahový štandard:

- odborná terminológia telovýchovných a športových činností, systematika športov a športových disciplín každého tematického celku, názvoslovie telesných cvičení,
- technika preberaných pohybových zručností,
- pravidlá osvojovaných športových disciplín a športov, dodržiavanie fair- play, organizácia súťaží.
- úspechy slovenských a zahraničných športovcov na ME, MS, OH
- OH, olympijská symbolika, kalokagatia, fair- play.

Športové činnosti pohybového režimu sa členia na tematické celky:

TC: Atletika (15%)

Výkonový štandard:

- prakticky demonštrovať osvojenú techniku základných atletických disciplín- bežecká abeceda, technika šľapavého a švihového behu, štartov (nízky a polovysoký), technika skoku do diaľky, hod kriketovou loptičkou, technika skoku do výšky, štafetový beh,
- zabehnúť 60m, 300m, 1000m a 4x100m,
- poznať a dodržiavať pravidlá atletických disciplín.

Obsahový štandard:

- technika atletických disciplín, základy techniky atletických činností,
- atletická abeceda, nízky a polovysoký štart, švihový a šľapavý beh, rýchly beh do 60m, vytrvalostný beh, štafetový beh,
- skok do diaľky, skok do výšky, hod loptičkou
- pravidlá osvojených športových disciplín, dodržiavanie fair- play, organizácia súťaží.

TC: Základy gymnastických športov (15%)

Výkonový štandard:

- popísať štruktúru gymnastických športov,
- prakticky demonštrovať osvojené cvičebné tvary zo športovej a modernej gymnastiky,
- vytvoriť gymnastické kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny,
- zaznamenať chyby v predvedení a v rozsahu pohybu.

Obsahový štandard:

- rozdelenie gymnastických športov (športová gymnastika, športový aerobik, moderná gymnastika, gymteamy),
- športová gymnastika- prípravné, imitačné cvičenia, metodický postup osvojenia a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb,
- akrobacia- ľah vznesmo, stojka na lopatkách (znožmo, s čelným, bočným roznožením), kotúle vpred, vzad, v rôznych obmenách východiskovej, hlavnej, výslednej polohy, kotúľové väzby, stojka na rukách s dopomocou, podpor stojmo prehnute vzad,
- skoky a obraty- znožmo, prípäťmo, skrčmo roznožmo čelne, bočne, s obratom,
- cvičenie na náradí a s náradím- hrazda po ramená (výmyk, prešvihy únožmo vpred, vzad, zoskok), preskok (koza na šírku D, na dĺžku CH- skrčka, roznožka), nízka kladina D (2 dĺžky náradia- chôdza, tanečné kroky, predskok, 2 skoky, rovnovážny cvičebný tvar, obrat, zoskok), kruhy CH (kmihanie vo vise),
- moderná gymnastika D (švihadlo- preskoky na mieste, z miesta znožmo, jednonožne, skrižmo, striedavonožne, krúženie, osmičky, hádzanie a chytanie)
- kondičná zložka, technická zložka gymnastických športov.

TC: Športové hry (25%)

Výkonový štandard:

- pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku,
- ukázať a v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca,
- využiť herné kombinácie,

Obsahový štandard:

- funkcie hráčov v jednotlivých športových hrách, systematika herných činností, herné kombinácie,
- basketbal- prihrávka, dribling, strelba z miesta, z krátkej a strednej vzdialenosti, bránenie hráča bez lopty a s loptou, hra na dva koše podľa pravidiel,
- futbal- prihrávka, tlmenie lopty, strelba, obsadzovanie hráča bez lopty a s loptou, hrať podľa pravidiel,
- hádzaná- prihrávka jednou rukou od pleca s veľkým náprahom, dribling, strelba zhora z miesta, skokom do bránkoviška, obsadzovanie hráča bez lopty, s loptou, hrať na dve bránky podľa pravidiel,
- volejbal- odbitie horné na mieste, spodné podanie, prihrávka na nahrávača pri sieti, nahrávka, hrať podľa upravených pravidiel (2:2,3:3).

TC: Sezónne pohybové činnosti (15%)**Výkonový štandard:**

- orientovať sa v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov,
- absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok v dĺžke 4-8km,
- v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia, zorganizovať pohybové hry v prírode pre kolektív spolužiakov,
- dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov.

Obsahový štandard:

- orientácia na stanovisku podľa buzoly, určovanie azimutu, turistické značky, orientácia podľa mapy, určovanie a výber vybraných smerov presunu, výber, príprava a likvidácia ohniska,
- presun mierne členitým terénom s prekonávaním terénnych prekážok,
- základné pravidlá ochrany životného prostredia,
- cvičenie rovnováhy na prírodných prekážkach, nosenie prírodných predmetov jednotlivo, v dvojiciach a iných skupinách (klady, kamene, brvná a pod.), pohybové hry v prírode.

TC: Povinne voliteľný tematický celok- korčuľovanie (30%)**Výkonový štandard:**

- prakticky demonštrovať osvojenú techniku korčuľovania,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti,
- prekonať prekážkovú dráhu.

Obsahový štandard:

- technika jazdy vpred, vzad,
- jazda vpred (priamo, v súbežných vlnovkách, prekládanie), jazda vzad (priamo, v súbežných vlnovkách, prekládanie), zabrzdzenie (prívratom, šmykom), obrat, preskakovanie prekážky, oblúky,
- prekonanie prekážkovej dráhy.

PEDAGOGICKÁ STRATÉGIA:

Vyučujúci vytvára dostatočný priestor na sebaopoznávanie žiakov prostredníctvom pohybu, rozvíja tvorivosť žiakov a pohybovú improvizáciu. Vytvára tiež priestor na samostatné oboznamovanie sa žiakov s novým náčiním, novými pohybovými činnosťami. Komunikuje s jednotlivcom, skupinou i triedou o realizovaných činnostiach, pocitoch a náladách pri cvičení, hre a súťažení.

UČEBNÉ ZDROJE:

1. MŠSR. 2015. *Telesná a športová výchova, ISCED 2- nižšie stredné vzdelávanie*. In: Štátny vzdelávací program. Bratislava. MŠSR, Štátny pedagogický ústav, 2015.
2. ADAMČÁK, Š. 2003. *Vybrané kapitoly z pohybových hier*. Banská Bystrica. UMB, Pedagogická fakulta, 2003.
3. ČILÍK, I., ROŠKOVÁ, M. 2003. *Základy atletiky*. Banská Bystrica. UMB, Fakulta humanitných vied, 2003.
4. FEČ, K. 1994. *Teória a didaktika gymnastiky*. Prešov. PU, Pedagogická fakulta, 1994.
5. HRÁZSKÁ, G. 2006. *Krasobruslení*. Praha. Grada publishing, 2006.
6. STREŠKOVÁ, E. a kol. 2006. *Gymnastika, tance, úpoly, kulturistika, aerobik a fitness pre športovú prax*. In: Zborník odborných- metodických materiálov. Bratislava. PEEM pre FTVŠ, Katedra gymnastiky, 2006.
7. HORSKÝ, L. 1972. *Základné korčuľovanie a hry na ľade*. Bratislava: Šport, 1972.

HODNOTENIE PREDMETU:

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme postupovať podľa Metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon v súlade s prílohou č. 2 k Metodickému pokynu č. 22/2011 - Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v ZŠ.

PRIEREZOVÉ TÉMY:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – Environmentálna výchova

MEV – Mediálna výchova

MUV – Multikultúrna výchova

DOV – Dopravná výchova

OŽZ – Ochrana života a zdravia

PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

REV – Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

FG – Finančná gramotnosť

Učebné osnovy boli prerokované a schválené na zasadnutí MZ dňa 14.09.2015

Charakteristika predmetu

Predmet florbal rozvíja informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

Ciele predmetu

Všeobecným cieľom športových hier so zameraním na florbal ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite a k športu ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Kľúčové kompetencie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- vedieť vysvetliť zásady hygieny a úrazovej zábrany
- vedieť vysvetliť útočné a obranné systémy
- vedieť vysvetliť útočné a obranné kombinácie
- osvojiť si poznatky o herných činnostiach, pravidlách a pokynoch rozhodcu
- poznať zásady bezpečnosti pri cvičení v rôznych podmienkach a prostredí a aplikovať ich v telovýchovnej praxi
- osvojiť si poznatky, ktoré umožnia primerane hodnotiť kvalitu realizovanej pohybovej činnosti spolužiakov i kvalitu vlastnej činnosti
- motivovať žiakov k ďalšej športovej činnosti.

Pohybové kompetencie

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo florbale a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a poznatkov.
- Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.

- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiak vie poskytnúť elementárnu prvú pomoc pri úraze.
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

- Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno-časových aktivít.

Učebné kompetencie

- Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pred športovým výkonom i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe a iným.
- Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- Žiak sa správa empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote.

Postojové kompetencie

- Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- Žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiak dodržiava princípy fair-play.
- Žiak sa zapája do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.
- Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti florbalu so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

Obsahový štandard

Žiak ma vedieť v závislosti od veku a pohybovej výkonnosti popísať a prakticky ukázať správnu techniku herných činností jednotlivca:

-útočné

- dribling - hokejový, florbalový
- vedenie loptičky – ťahaním, tlačení, driblingom
- uvoľňovanie s loptičkou – driblingom, obtočením spoluhráča, obhodením
- spracovanie loptičky
- prihrávanie loptičky – po zemi, vzduchom
- uvoľňovanie bez loptičky
- streľba – švihom, prikľpnutím, golf. úderom
- dorážanie a tečovanie loptičky
- pri vhadzovaní loptičky

-obranné

- obsadzovanie hráča s loptičkou
- obsadzovanie hráča bez loptičky
- obrana priestoru
- blokovanie striel

-herné činnosti brankára

- základný postoj a pohyb
- chytanie a vyrážanie
- zmenšovanie strel. uhlu
- činnosť pri prečíslení a sit. 1-1
- činnosť pri hre za bránou
- vyhadzovanie a zakladanie útoku
- činnosť pri štandard. Situáciách

Žiak má vedieť **v závislosti od veku a pohybovej výkonnosti** herné systémy a herné kombinácie.

Herné systémy:

- útočné – postupný útok, rýchly útok, presilová hra
- obranné – osobná obrana, zónová obrana, hra v oslabení

Herné kombinácie:

- útočné – prihrať a bež, kríženie, clonenie, nahodenie, rozohr. stand. Situácie
- obranné – zaisťovanie, preberanie, zdvojovanie, osobné bránenie

Výkonový štandard

- poznať základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti
- dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybovej činnosti
- vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti
- dodržiavať pravidlá správnej životosprávy
- vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností

- vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň
- poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využívať ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite
- poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák
- vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy,
- vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov
- vedieť vysvetliť základné pravidlá florbalu
- vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím,
- vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva,
- vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výkonový štandard (výstupy)	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
Všeobecné poznatky o športe	základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.), úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností, význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon, telesné zaťaženie, poznatky o rozvoji základných pohybových schopností, poznatky o telesnom vývine, základné poznatky z biológie človeka a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus, prvá pomoc pri drobných poraneniach.	vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, dodržiavať pravidlá správnej životosprávy, poznať základné olympijské idey a riadiť sa nimi vo svojom živote, vedieť poskytnúť elementárnu prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí, dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností, používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a	Ochrana života a zdravia. Enviroment. vých. Osobný a sociálny rozvoj Doprav. vých.	2h

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výkonový štandard (výstupy)	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
Florbal	Vedomosti: systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy, herný výkon vo florbale, hodnotenie športového výkonu, funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá florbalu: ihrisko, hracia doba, zloženie družstva, striedanie, výstroj, vhadzovanie, rozohrávanie, voľný úder, trestné strieľanie, tresty, uznanie gólu, organizácia jednoduchej súťaže vo florbale (rozhodcovia, pozorovatelia a pod.) zásady fair-play. Na základe týchto a ďalších vedomostí možno u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti : Zručnosti a schopnosti: kondičná príprava, základné kondičné a koordinačné schopnosti, popísať a prakticky ukázať správnu techniku herných činností jednotlivca: -útočné -dribling - hokejový, florbalový -vedenie loptičky – ťahaním, tlačením, driblingom -uvoľňovanie s loptičkou – driblingom, obtočením spoluhráča, obhodením -spracovanie loptičky -prihrávanie loptičky – po zemi, vzduchom -uvoľňovanie bez loptičky -streľba – švihom, priklepnutím, golf. úderom -dorážanie a tečovanie loptičky -pri vhadzovaní loptičky -obranné -obsadzovanie hráča s loptičkou -obsadzovanie hráča bez loptičky -obrana priestoru -blokovanie striel	vedieť ich správne pomenovať, popísať a prakticky ukázať v hre (stretnutí) a uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca, vedieť vysvetliť základné pravidlá florbalu, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa na hodinách určených na hru (stretnutie), vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.	Ochrana života a zdravia. Osobný a sociálny rozvoj	31h

	-herné činnosti brankára -základný postoj a pohyb -chytanie a vyrážanie -zmenšovanie strel. uhlu -činnosť pri prečíslení a sit. 1-1 -činnosť pri hre za bránou -vyhadzovanie a zakladanie útoku -činnosť pri štandardných situáciách Žiak má vedieť v závislosti od veku a pohybovej výkonnosti herné systémy a herné kombinácie. Herné systémy: -útočné – postupný útok, rýchly útok, presilová hra -obranné – osobná obrana, zónová obrana, hra v oslabení Herné kombinácie: -útočné – prihrať a bež, kríženie, clonenie, nahodenie, rozohr. stand. situácie -obranné – zaist'ovanie, preberanie, zdvojovanie, osobné bránenie Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov: Postoje: prejavovať trvalý pozitívny vzťah k športovým hrám ako predpokladu na ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite, súťažením v športových hrách preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému procesu mať pozitívny vzťah k spoluhráčom i k súperovi, dodržiavať prijaté normy a pravidlá, dodržiavať zásady fair-play, prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie, húževnatosť, statočnosť, vytrvalosť, mať zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti, vedieť zvíťaziť a prijať prehru v športovom stretnutí i v živote, uznať kvality súpera.			
--	---	--	--	--

Pedagogické stratégie

Pre dosiahnutie cieľov výuky budú na vyučovacích hodinách využívané motivačné metódy: osobný príklad, vzor športovca, poskytnúť pozitívny zážitok, využívať problémové situácie, opis, názorná ukážka, individuálny prístup k včleneným žiakom, pozitívne slovné hodnotenie, povzbudzovanie, sebakontrola, sebahodnotenie a porovnávanie svojich výkonov.

Prierezové témy

1. MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA – rozvoj chápania iných kultúr, akceptácia a rozvoj medziľudských vzťahov, tolerancie.
2. MEDIÁLNA VÝCHOVA – zmysluplne, selektívne a kriticky využívať médiá a ich produkty, uvedomovať si aj negatívne vplyvy na rozvoj svojej osobnosti.
3. OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ – rozvíjať sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, sebazvedľovanie a zodpovednosť za svoje konanie, prevencia sociálnopatologických javov v škole.
4. ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA – rozvíjať vzťah medzi človekom a jeho životným prostredím.
5. DOPRAVNÁ VÝCHOVA – získať základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie v rôznych dopravných situáciách.
6. OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA – seba ochrana, poskytnutie prvej pomoci, rozvoj telesnej zdatnosti, civilná ochrana, zdravotná príprava.
7. TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI – komunikovať, argumentovať, používať informácie, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba ale aj prácu v skupine.
8. REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA – Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou *Multikultúrna výchova*, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Medzipredmetové vzťahy:

Telesná výchova sa uplatňuje aj na hodinách etickej výchovy, výtvarnej a hudobnej výchovy, kde využíva prirodzený detský pohyb – ako potrebu seba vyjadrenia sa.

Učebné zdroje

GREXA, Ján a kolektív: Olympijské hnutie na Slovensku, Q 111, 2000.
HATALA, J.: Základné pravidlá vybraných športových hier. MC, Banská Bystrica 2001.
KANÁSOVÁ, Janka. Svalová nerovnováha u 10- 12 ročných žiakov a jej ovplyvnenie v rámci školskej TV. 2005.
KANÁSOVÁ, Janka. Držanie tela u 10-12 ročných žiakov a jeho ovplyvnenie v rámci školskej TV. 2006.
MARTÍNKOVÁ Z. Florbal, praktický priručník tréningu mládeže, Praha: ČFbU, 2010
SKRUŽNÝ Z. a kol. Florbal – technika, tréning, pravidlá hry, Praha: Grada, 2004 (2005)
ZLATNÍK D. a kol. Florbal – učebnice pro trenéry, Praha: Česká obec sokolská 2001 (2007)
ZLATNÍK D. Florbalový tréning v praxi - Herné činnosti jednotlivcov, Praha: Grada, 2004
Učebné osnovy TV 5.- 9. ročník ZŠ
Internet, médiá

Hodnotenie predmetu

Predmet florbal bude klasifikovaný podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré vydalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pri hodnotení sa bude prihliadať aj na nosenie tel. úborov, snahu a správanie žiakov na hodinách.